

РІК LXXIV, Ч. 5

ТРАВЕНЬ – 2017 – МАЙ

№ 5, VOL. LXXIV

# НАШЕ ЖИТТЯ

---

# OUR LIFE

---

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – PUBLISHED BY UNWLA, INC.



# СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

## “НАШЕ ЖИТТЯ”

Рік заснування 1944

РІК LXXIV ТРАВЕНЬ Ч. 5

Україномовний редактор – **Лариса Тополя**  
Англомовний редактор – **Тамара Стадниченко**  
Редакційна колегія:

**Маріяна Заяць (з уряду)** – голова СУА  
**Уляна Зінич, Святослава Гой-Стром,**  
**Вірляна Ткач, Петрусія Савчак,**  
**Лариса Дармохвал (Україна)**

“НАШЕ ЖИТТЯ” ВИХОДИТЬ РАЗ У МІСЯЦЬ (ОКРІМ СЕРПНЯ)



ISSN 0740-0225

# UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

A Non-profit Organization

## “OUR LIFE”

Published since 1944

VOL. LXXIV MAY № 5

Ukrainian-language-editor – **Larysa Topolya**  
English-language editor – **Tamara Stadnychenko**

Contributing Editors:

**Marianna Zajac** – UNWLA President  
**Uiana Zynych, Sviatoslava Goy-Strom,**  
**Virlana Tkacz, Petrusia Sawchak,**  
**Larysa Darmokhval (Ukraine)**

“OUR LIFE” IS PUBLISHED MONTHLY (EXCEPT AUGUST)

### ЗМІСТ – CONTENTS

<b>Лариса Тополя.</b> Про найсвятіше. ....	1
<b>Маріяна Заяць.</b> Ділимося вітками та думками .....	2
<b>Орися Сорока.</b> Союз Українок Америки – переможець національного конкурсу «Благодійна Україна» .....	3
Магія писанки. <i>Інтерв'ю з Софієюкою Зєлик.</i> .....	5
<b>Анна Krawczuk.</b> A Few Words About May. ....	8
<b>Борис Олійник.</b> Пісня про матір. ....	8
<b>Лариса Тополя.</b> День рідної мови в ООН. ....	9
Наша обкладинка / Our Cover. ....	11
<b>Лідія Слиж.</b> Трагічна доля українців у Польщі. ....	12
<b>Marianna Zajac.</b> Sharing Thoughts, News & Views .....	14
Lessons from Mama. <i>Notes from six grateful daughters.</i> .....	15
<b>Irena Gramiak.</b> A Shining Light. ....	16
<b>Luba Bilowchtchuk.</b> With Fond Memories: Reflections on a 29-year Journey with the UNWLA Scholarship Program. ....	17
New Members. ....	20
Доброчинність: Стипендійна акція .....	21
Доброчинність .....	23
Відійшли у вічність .....	25
Діяльність округ та відділів СУА .....	26
Нашим дітям .....	34
<b>Ihor Magun.</b> A Vegetarian Diet. ....	36

*На обкладинці:* Галина Мазепа. *Три генерації.* Полотно, олія;  
1983-й р. Колекція Українського Музею. Дарунок Ярослави  
Лушпинської Яросевич.

*On the cover:* Halyna Mazepa. *Three Generations.* Linen and oil. 1983.  
From the collection of the Ukrainian Museum in NYC.

- Редакція не завжди поділяє позицію авторів.
- Редакція дотримується правопису Г. Голоскевича.
- Передруки і переклади матеріалів дозволені за письмовою згодою редактора.
- За точність викладення фактів відповідає лише автор.
- Рукописи, які не були замовлені редакцією, не повертаються.
- Редакція зберігає за собою право на мовне редагування і скорочення матеріалів.
- **ПРОСИМО НЕГАЙНО ПОВІДОМЛЯТИ АДМІНІСТРАЦІЮ ПРО ЗМІНИ АДРЕСИ – ЗМІНИ РОБИМО БЕЗКОШТОВНО.**
- **Посмертні згадки та знімки поміщуємо безкоштовно.**
- Просимо авторів присилати статті до **10 числа місяця.**
- Просимо авторів подавати свої **контактні інформації** зі статтями, щоб редакція могла до Вас звернутися в разі потреби.

Periodicals Postage Paid at New York, NY  
and at additional mailing offices.  
(USPS 414-660)

**POSTMASTER – send address changes to:  
“OUR LIFE”**

**203 Second Ave., New York, NY 10003**

© Copyright 2017 Ukrainian National Women's  
League of America, Inc.

Канцелярія СУА та адміністрація журналу “Наше життя”:

Tel.: (212) 533-4646

E-mail: office@unwla.org • E-mail: unwlaourlife@gmail.com

Адміністратор: **Оля Стасюк**

Канцелярійні години: **вівторок, середа, четвер – 11 – 7**

**UNWLA / Our Life**

**203 Second Avenue, 5th Floor  
New York, NY 10003-5706**

Administrator: **Olha Stasiuk**

Office hours: **T. W. Th. – 11 a.m. to 7 p.m.**

**\$3** Один примірник / Single copy

**\$45** Річна передплата в США (не член СУА) / Annual subscription in the USA for non-members

**\$50** В країнах поза межами США / Annual subscription in countries other than USA

**Членки СУА** одержують “Наше життя” з оплатою **членської вкладки** через відділ. **Передплатникам** письмово нагадується про відновлення передплати. Річна вкладка вільної членки СУА – \$50.

**Our Life magazine is included** in UNWLA member annual dues, payable through the member's branch.

**Subscribers** are sent renewal letters.

Annual dues for UNWLA member-at-large – \$50.



## ПРО НАЙСВЯТІШЕ...

*Справжньою школою виховання  
щедрості, душевності та чуйності є  
сім'я, а ставлення до матері, батька,  
дідуся, бабусі є випробуванням  
людяності.*

В. Сухомлинський.

Є у світі скарби, що заховані в землі, і такі, що на поверхні лежать. А є скарби, що в душах людських поселені та передаються від покоління до покоління. До таких скарбів належать пам'ять роду, його звичаї, традиції. Чільне місце серед духовних цінностей займають батьківська хата, мамина ласка, татове надійне плече, бабусина добра казка, дідусева тепла долоня. Це наша родослівна пам'ять, наші кодові символи — величні та стверджуючі. Упродовж багатьох століть в українських сім'ях склалися традиції родинного виховання та з роду в рід передавалися й зміцнювалися національний дух і родинно-побутова українська культура.

Так було споконвік. І Союз Українок Америки для кожного з нас також став великою та дружньою українською родиною, де навчають дітей того, що людина невіддільна від свого роду та нації і що головними охоронцями ладу в сім'ях і суспільних взаєминах були і залишаються українські духовні традиції.

Українська жінка глибоко усвідомлює важливість духовного зв'язку між поколіннями. Тому нині Союз Українок Америки об'єднує **три генерації**, три покоління, — бабусі-союзанки повторили й продовжили себе в дочках, а дочки передають союзанські цінності та реліквії внукам. І то великий Божий дар — відтворити себе в дітях, виховати їх так, щоб не запламувати свого доброго імені, не надщербити честь родини та зберегти сімейні звичаї.

Однією з найбільших духовних цінностей є любов і повага до батьків та уклінна відданість Матері. Це в її безсонних ночах з безпорадних маленьких крикунів зростають гідні хлопці та дівчата. Її турбота, велична праця та любов благословляє дитину на звитяги, а материнський приклад і виховання

утверджують в ній доброту, милосердя, терпіння.

Не випадково зворушливе та сердечне Свято Матері відзначають навесні. Бо як природа чепурить землю барвистими весняними квітами, так наші матері одягають нас у вбрання радості. Як травень гаптує повітря солов'їними трелями, так наші матері мережать наші душі добром. Як вишневий цвіт застеляє землю шовковистою ковдрою, так матері огортають нас ніжністю та світлом... І з надією та вірою благословляють на щастя та любов.

З першої миті та на всіх життєвих шляхах мати поряд з нами. Вона мудро й терпляче витримує все, що дає їй доля, аби тільки нам жилося щасливо. І навіть коли йде в інші світи, то її душа посміхається нам сивими туманами віків, схиляється синявою неба та звучить калиноювою сопілкою. А тому...

*Бережіть материнське серце,  
Бо воно, як воскова свічка.  
То на гноті маленьке сонце,  
Ніжне й тепле, але не вічне...*

То ж облиште свої справи і їдьте до матері-батька — почастуйте їх чимось смачненьким, зігрійте у своїх обіймах і посидьте у тиші, вдивляючись у їхні багаті мудрістю очі. Потримайте у своїх долонях їх натружені руки, подихайте разом рідним, насиченим батьківською любов'ю, повітрям, смак якого відчуваєте навіть тоді, коли доля закидає Вас за сотні-тисячі кілометрів від рідного дому.

*Приїжджайте частіше додому,  
Щоб не мучила совість потому.  
Ні грошей не привозьте, ні слави, —  
Будьте з рідними ніжні й ласкаві.  
Бо не вічні ні батько, ні мати,  
Завтра можете їх не застати.  
Щоб не мучила совість потому,  
Приїжджайте частіше додому.*

(Микола Луків)

... І нехай у Вас буде щастя, злагода та мир. І нехай Бог благословить Вас, Вашу родину і Ваше добре серце!

Лариса Тополя, редактор.





Тридцять років тому в пам'ятній книзі XXI Конвенції СУА голова СУА Іванна Рожанковська написала: «Жінкам, яким пощастило жити у вільних, демократичних державах, випав обов'язок і водночас привілей продовжувати ідеї і традиції українського жіночого руху. Олену Лотоцьку, співзасновницю і довголітню голову СУА, можна вважати за першого носія цієї місії. Сьогодні постає питання, чи ми виконуємо наші важливі завдання, чи з чистим сумлінням можемо вважати себе за послідовниць видатних постатей минулого. Ці питання стоять перед нами як членами найстаршої і найбільшої самостійної жіночої організації у вільному світі. Наша почесна позиція в суспільстві зобов'язує нас сформулювати ідеологію нашої організації як носіїв українського жіночого руху поза межами України».

В останні тижні перед XXXI Конвенцією СУА, коли Конвенційний Комітет старанно працює та планує її проведення, нам варто розмірковувати над цими словами пані Рожанковської. Хоч місія та ідеологія СУА залишилися в основному непохитними від його заснування, все ж наші пляни та проекти повинні відповідати часові. Поради та пропозиції делегатів, як і сучасні потреби, мають стати основою для наших плянів на майбутнє.

Союз Українок Америки завжди вважав, що через співпереживання, працюючи разом, ми можемо допомагати Україні проєкт за проєктом. Цьогорічна премія «Благодійна Україна», якою був нагороджений СУА (перше місце в номінації «За допомогу з-за кордону») – це нагорода для кожної союзниці зокрема, це підтвердження її відданості та відповідальності. (Будь ласка, читайте про це на стор. 3) Це вперше СУА був визнаний на Всеукраїнському конкурсі! Ми маємо чим пишатися!

У неділю, 9-го квітня, Округа СУА Нью Джерзі провела неформальну зустріч з відомим автором, активістом і радіоведучим з Дніпра (Україна) Фіделем Сухоносом. Пан Сухонос – головний редактор журналу «Бористен», що на думку багатьох шанувальників є осередком українського національного духу,

справжнім джерелом української культури. Це незалежний щомісячний журнал, створений у липні 1991-го р. У випуску за січень 2017-го р. Сухонос зробив інформаційний запит про СУА та написав статтю про засади нашої організації, нещодавні проєкти і працю. Після того, як контакт з п. Сухоносом було встановлено, Екзекутива СУА одноголосно проголосувала за підтримку публікації упорядкованої ним добірки статей про добровольців, які допомагають воїнам і постраждалим від війни на Сході України. Ця добірка була оформлена в книгу під назвою «Мобілізовані серцем». У ній також міститься розділ про внесок СУА і про значні старання 137-го Відділу СУА з надання гуманітарної допомоги. У книзі, як і конкурсі «Благодійна Україна», центральна увага приділяється волонтерській діяльності та допомозі, що надходить як з України, так і з-за кордону. Пан Сухонос – людина широких інтересів і багатьох талантів, а тому був надзвичайно цікавим співрозмовником, і ми сподіваємося продовжувати наше спілкування.

Засновницею міжнародної організації «Всесвітня Передача Інформації» (ВПІ) є Почесна членка СУА, доктор Христина К. Дурбак. У штаб-квартирі ООН 13-го квітня була проведена 26-та Міжнародна конференція ВПІ і одним із її спонсорів було Представництво України при ООН. Завдання ВПІ полягає в ілюстрації та обговоренні наукових фактів, що стосуються взаємозалежності між здоров'ям людини та забрудненням навколишнього середовища. Ядерна аварія в Чорнобилі уособлює цей взаємозв'язок і обговорюється на щорічних конференціях з часу заснування ВПІ. Цього року розглядалася тема «Здоров'я та навколишнє середовище – океани та ми». Було зачитано ґрунтовну доповідь про забруднення Чорного моря та Азовського, що на мапі виглядає неглибокою затокою Чорного моря. На жаль, через політичну кризу в цьому регіоні, розгляд будь-яких екологічних питань був витіснений увагою до питань військової підготовки. Після презентації про стан кількох інших водойм учасники конференції дійшли висновку про те, що здоров'я океану все-таки впливає на здоров'я людей, а особливо на тих, хто проживає в прибережній зоні. Перевагою цих конференцій є також і те, що д-р Дурбак запрошує на них старшокласників, щоб вони вчилися у фахівців з цієї галузі. Залучення молодих людей є життєво важливим, і ми вітаємо пані Дурбак.



*Бажаємо нашим матерям і бабусям прекрасного Дня  
Матері, наповненого сімейним замишком, любов'ю і сміхом.  
Нехай Боже благословення обдаровує їх міцним здоров'ям і  
великим щастям!*



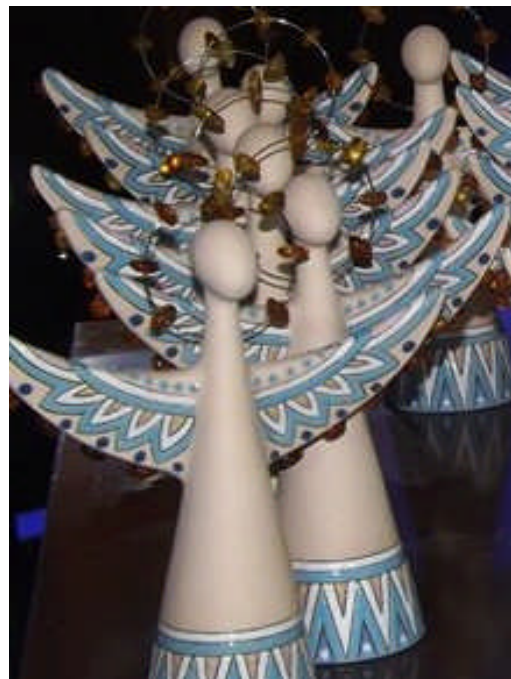
## UNWLA Recognized for Charitable Work in Ukraine.

Each year, "Charitable Ukraine" recognizes individuals and organizations active in charitable endeavors that help Ukraine. The annual award presentation has been held since 2012. The 2016 "Charitable Ukraine" competition had a record number of 744 applicants. The "Angel of Goodness" statuette was presented to honorees on March 29, 2017, at Kyiv's City Hall, with the UNWLA winning 1st place in the Aid from Abroad category. Congratulations to each UNWLA member for her contribution to this endeavor!

## СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ – ПЕРЕМОЖЕЦЬ НАЦІОНАЛЬНОГО КОНКУРСУ «БЛАГОДІЙНА УКРАЇНА»

Переможцем національного конкурсу «Благодійна Україна» в номінації «Допомога з-за кордону» став Союз Українок Америки. Головну нагороду конкурсу – «Ангела добра» представницям СУА вручила Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванна Климпуш-Цинцадзе. На церемонії нагородження, що відбулася у колонній залі Київської міської держадміністрації, серед багатьох гостей були представники п'яти конфесій України, перша Леді України Марина Порошенко, голова Наглядової ради МБФ «Україна 3000» Катерина Ющенко, міністр культури Євген Нищук, міністр освіти і науки Лілія Гриневич, поет, директор видавництва «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА» Іван Малкович, лідер гурту «Мандри» Сергій Фоменко, Анджела Рудницька та інші високі посадові особи, громадські та культурні діячі.

Творячи вже понад 90 років добрі справи для України, союзнянки не думали за похвалу чи винагороду. Вони дбали про збереження української культурної спадщини в діаспорі, підтримували дисидентів, надавали правдиві відомості про Україну, звертаючись до американського президента і сенаторів і



беручи участь в заходах ООН, у роботі Національної Ради Жінок США у той час, коли незалежної України ще не існувало. Коли стала можливою безпосередня допомога Україні, СУА розпочав працю над проектами, що стосуються складних проблем в Україні. Крім проєктів суспільної опіки, СУА поширив в Україні світовий досвід гуманітарних програм.

В останні три роки війна з Росією спричинила тяжку гуманітарну ситуацію в Україні. За програмою СУА «Допомога жертвам Української Війни Гідності» союзнянки надсилають гроші, одяг, ліки пораненим воїнам і їх сім'ям, сім'ям полеглих героїв, іграшки для дітей-сиріт, медичне устаткування та ліки в госпіталі, спонсорують табори для дітей переселенців, сімей військових. І перелік усіх добрих справ СУА в Україні дуже великий.

У 2017-му р. Україна вперше на державному рівні відзначила добродійну працю Союзу Українок Америки. «Це визнання є великою честю для союзнянок, підтвердженням того, що багатолітні мрії, віра і праця наша і

попередніх поколінь української діаспори не були марними – тепер українці України та діаспори працюють разом, щоб Україна стала могутньою та справедливою державою», – сказала голова СУА Маріянна Заяць.

Для участі в конкурсі «Благодійна Україна» була подана рекордна кількість заявок – 744. Змагання відбувалися в п'ятнадцятьох основних, трьох індивідуальних і чотирьох спеціальних номінаціях: благодійність великого, середнього та малого бізнесів; корпоративна, всеукраїнська, регіональна, молодіжна та дитяча благодійність; благодійність в охороні здоров'я, освіті та науці, культурі та мистецтві, у соціальній сфері та медіа; «Меценат року», «Волонтер року», «Допомога з-за кордону».

«Конкурентами» СУА у номінації «Допомога з-за кордону» на останньому етапі конкурсу були «Карітас» (Польща) і Координаційний офіс Турецького агентства зі співробітництва й координації в Україні.

### **Стислий опис наданої СУА благодійної допомоги Україні в 2016-му р.** (інформація

з заявки, що подавалася на конкурс):

– У січні 2016-го р. організовано два Різдвяні табори (м. Яремче, м. Львів) для сімей учасників АТО.

– У співпраці з Уляною Супрун (засновницею організації «Захист Патріотів», в. о. Міністра охорони здоров'я України), СУА фінансово підтримав курси навчання у цивільних лікарнях у справі підходу та лікування травматичних ушкоджень.

– СУА став головним жертводавцем Інституту психічного здоров'я та травматерапії «Простір Надії» при УКУ.

– СУА пожертвував медичне обладнання – два автоматичні (гематологічний і біохімічний) аналізатори та два бінокулярні мікроскопи для військового шпиталю в м. Житомирі.

– Представниці Головної управи СУА відвідали та надали допомогу пораненим бійцям у шпиталях Києва, Дніпра, Житомира, Львова, Запоріжжя.

– СУА оплатив квитки пораненим воїнам АТО на виступ Ніка Вуйчича.

– Надано фінансову допомогу дітям з хворобою Дауна (акція «Діти Сонця»).

– СУА став спонсором літнього табору для дітей з зони АТО «Не бійся! Будь вільним!»

– Для медичної освіти 80-ї бригади десантників СУА подарував робота-симулятора «Тарас М».

– За підтримки СУА 6 лікарів і 2 медсестри з лікарні Шрайнерс з Бостону у співпраці з д-ром Геннадієм Фузайловим з Massachusetts General Hospital приїжджали до Львова, де безплатно обстежили 140 дітей з опіками та прооперували 37 з них.

– Профінансовано закупівлю 240 ліжок з матрацами для військового ліцею ім. Івана Богуна (м. Боярка).

– Реалізація проекту з суспільної опіки – фінансова та матеріальна підтримка дитячих будинків і дітей-сиріт в Україні, а також літніх і нездолених людей і сімей.

– Щоквартальна фінансова допомога 12 сім'ям (акція «Адаптуй сім'ю полеглого героя»).

– Гуманітарна підтримка за програмою «Допомога жертвам Української Війни Гідності».

– Через проєкт «Стипендійна Акція» СУА допоміг здобути освіту близько 250 стипендіатам.

– За фінансової підтримки СУА вийшла друком книга «Йшла не тільки з духом часу, але й перед ним: Наталя Кобринська та літературний процес кінця XIX – XX століття».

– Присуджено нагороди фундації ім. Петра та Лесі Ковалевих з літератури та історії.

– У Запоріжжі спонсоровано Всеукраїнський конкурс шекспірознавчих досліджень ім. Віталія Кейса для молодих учених.

– Продовжено фінансування Лекторію жіночих студій при УКУ.

– Передано кошти для проведення п'яти різдвяних таборів для дітей з «буферної зони» АТО та будинків-інтернатів Львівської обл.

Запрошуємо всіх до співпраці з Союзом Українок Америки! Підтримайте наші проєкти фінансово, приходьте на наші імпрези, станьте симпатиком або членкою СУА. Ваше добро Вам повернеться сторицею!

*Орися Сорока,*  
заступниця голови 137-го Відділу СУА,  
Кліфтон, Нью Джерзі.

# МАГІЯ ПИСАНКИ

*Інтерв'ю з Софійкою Зелик, членкою 64-го Відділу СУА Округу Нью Йорк.*

Серед різних жанрів народної творчості почесне місце посідає **писанка** — символ відродження життя, радості, щастя. Про писанку, її витoki та символи дізналися від **Софійки Зелик**, яка давно віддана справі писанкарства. Софійка народилася в Нью Йорку та здобула вищу освіту з історії мистецтва в New York University. Ще дитиною навчилася від мами писати писанки та розписувати кераміку. Згодом почала цим займатися професійно.



Софійка Зелик.

**Давня писанка – то досконалий оберіг нації, що наповнений глибоким змістом. Що для Вас є писанка і чому Ви її пишете?**

Я не можу уявити життя без писанок. Вони стали невід'ємною частиною мого існування. То магічний стан, коли моя рука запалює сірник і я торкаюся ним до гніту свічки... Це своєрідний ритуал, який повторюю протягом майже всього життя. Цей вогник відкриває мені дорогу до стародавнього світу, де талісмани, амулети й писанки були символом добра та щастя. Пишу писанки, бо через них можу долучитися до того «безконечника», який перетинає межі часу та з'єднує мене з моїми праісторичними предками.

**Якою була Ваша перша писанка?**

Як мала з роки, мама читала мені журнал «Веселка». Одного разу на його сторінках Едвард Козак розповідав, як хлопчик Чап-Чалап писав свою писанку. Ми йому мали допомагати, малюючи рядочок зірочок, рисок або крапок. Я сиділа на колінах у мами і весь час керувала: «Мамо, тут має бути рядок крапок, а тут — рисунок...» Ото і була моя перша писанка, виконана маминими руками.

**Скільки писанок є у Вашій колекції?**

Не знаю напевне, скільки саме, але понад 500. Я дарую писанки, залишаю їх в музеях. Мої писанки є в Україні, в американському посольстві в Києві, в українському посольстві у Вашингтоні та в інших місцях. Їх по світі значно більше, ніж у моїй колекції. За кожну писанку, яку я дарую, продаю чи жертвую на благодійні цілі, мені повертається радість стократно.

**Ваші писанкарські роботи зачаровують – їх хочеться розглядати, вдивлятися в узорі, милуватися поєднанням кольорів. Їх бачили на виставках і в США, і в Україні. Де були ці виставки?**

Мої писанки виставлялися в таких відомих установах як Metropolitan Museum of Art, American Museum of Natural History, Museum of Arts and Design у Нью Йорку, в Посольстві України у США, також в Україні (в Каневі, Києві). Я була першою американкою українського походження, роботи якої виставлялися в Україні, зокрема у Музеї ім. Тараса Шевченка в Каневі. Мої авторські писанки знаходяться в постійній експозиції музею Писанкового розпису в Коломиї, який побудовано у формі яйця – як писанка.

**Як в Україні поставилися до Вас як до американської мисткині?**

Я порівняю враження від моєї першої виставки писанок, що була в 1992-му р. в Каневі, з думками про останню у 2015-му р. На відкриття виставки в Каневі прибуло багато людей, і більшість з них не знали про писанки. Але їх зацікавленість і захоплення були безмірними. А на виставці в 2015-му р. були вже й ті, хто знає історію писанки. Дехто говорив зі мною та розповідав, як вони відроджують писанкарство в Україні. То важливо, бо в 90-х рр. мало знали про писанку та майже не цікавилися її символікою й історією. А нині в Україні маємо справжнє відродження національного писанкового мистецтва.





*Згорі, зліва: 1. Писанка з символом Сонця; 2. Гуцульська писанка;  
3. Буковинська писанка; 4. Курська писанка; 5. Писанка-ікона на струсячому яйці;  
6. Керамічна писанка на струсячому яйці; 7. Керамічні зори Марії Примаченко; 8. Традиційні писанки.*



У 1993-му р. в Україні було опубліковано мою двомовну книжку про писанки «Пише Писанки Бабуня, Пише Мама, Пишу Я».

### **Можемо вважати, що українська діаспора в Америці допомагала відродженню писанкарства в Україні?**

Абсолютно так. На відкритті своєї першої виставки писанок у 2015-му р. в America House, частині американського посольства в Києві, я розказала про «повне коло», пов'язане з писанкарством у моєму житті. Мої батьки, батьки моїх батьків та інші імігранти привезли традицію писанкарства до Америки з України. В Америці ця традиція розвивалася, тоді, як в Україні вона майже зникла. Тому для мене була велика честь і приємність долучитися до того «повного кола» — шляху повернення писанки до країни походження.

### **Хто в Америці поціновує писанку? Як до писанки ставляться американці?**

«Вітри історії» розповсюдили писанку по світах. Писанка разом з українцями подорожує світом. Американці дуже захоплені писанками, бо Америка є дуже молода держава, а тому тут поцінується історія. Коли я маю виставки писанок або читаю доповіді про писанкарство, їм то дуже подобається. Вони захоплюються тим, що писанкарству тисячі років, що воно передавалося від мами до доньки, від покоління до покоління. З повагою ставляться до того, що я розмовляю рідною українською мовою.

### **Які символи використовують під час розписування писанки?**

Любити писанку – означає найперше вивчати та осмислити її символи. Символіка писанок різна і в ній справді закодована інформація. Писанка – то оберіг для родини та народу і завжди є тільки добро. Писанкарство започатковане давно, коли панувала багатобожність, а одним з найважливіших богів було Сонце. Взимку, коли дні були короткими та холодними, люди хотіли, щоб швидше настало тепле соняшне літо. Тому дарували Сонцю *яйце*. Чому саме яйце? Бо жовток у яйці нагадує Сонце. А також з курячого яйця народжується когутик (півник), а він – улюблене створіння бога Сонця. Сонце слухає його, бо як когут запіє, то сонце сходить. Символами Сонця були *восьмираменна зірка* та *червоний обруч* навколо писанки. *Свастика* (яку ще називають Ламаний хрест) – також є зображенням Сонця. Інші важливі символи включають *сосонку* – символом здоров'я, *коника* – символ мужності та сили, *квіти* – символ радості та щастя, і *курочки* (пташки) як символ плодючості.

З писанками пов'язано багато легенд, звичаїв і традицій. Кажуть, що писанки пишуть для утримання у світі добра – як тільки зникне писанкарство, світ заповнить зло. Тому з писанками робили різні магичні речі. У Великодні дні, як хтось виходив з хати, мусив брати з собою писанку як оберіг. Коли будували хату, то закопували писанку в чотири кути будівлі. А писанку з «безконечником» ставили в пасіці, щоб був мед.

### **Розкажіть про кольори, що їх використовують писанкарі.**

Символіка писанки має багато складових, серед них і колір. Дітям дарували писанки, що мали багато білого кольору – це як чистий аркуш паперу, де діти писатимуть своє життя. Старшим дарували писанки з темнішими кольорами та дуже складними зображеннями. Червоний колір – магичний, бо то є колір і символ Сонця.

### **Ви у писанку додаєте мистецькі елементи, що не пов'язані з традиціями та давніми звичаями. У такий спосіб створюєте новий напрямок у писанкарстві?**

Для нас писанка, найперше – це інформація від предків. Є *традиційні* писанки, що мають свою «метрику» – за рисунком можна впізнати, з якого вони села, регіону, в який час були написані, або хто їх автор. То *правдива* писанка. Але в XIX ст. люди почали активно мігрувати, переселятися та вести традицію писанкарства до інших країн. Так, як мої батьки, що привезли свою писанку до Америки. І писанка почала змінюватися – люди щось забували, а щось додавали нове. Тоді писанка перетворилася в *діаспорську*.

У 2014 – 2015 рр., одержавши американський грант ім. Фулбрайта, я жила в Києві і досліджувала, як народне мистецтво вплинуло на творчість мистців на початку XX ст. Багато відомостей дістала про українських мистців і нині експериментую – пробую приміняти на писанці стиль малювання О. Богомазова, М. Примаченко або інших митців. А часом застосовую керамічні зображення. Такі писанки не є традиційними і не є діаспорськими, це *авторські* писанки. Щоб не забути найважливіше, що було спочатку, і не втратити духовне коріння, я відтворюю

традиційні писанкові орнаменти на курячих яєчках. Але також експериментую на гусячих і струсячих яйцях.

### **Що б Ви порадили тим, хто хоче навчитися писати писанки?**

Для мене написання писанки подібне до медитування. Навіть якщо я сідаю до роботи схвильованою, то коли беру сірник і запалюю гніт свічки — стаю зосередженою та врівноваженою. Ця робота дуже заспокоює, навіює різні думки. Бувають дні, коли мені ліпше пишеться, а бувають і такі, коли рука не слухається. Того не треба боятися тим, хто стоїть на початку писанкарства.

Тим, хто починає, найперше треба мати терпеливість, бо писанкарство багато часу та сил забирає. Також не треба думати, що писанка має вийти чудовою та бездоганною з першого разу. Бо її пишуть руками. Нехай почанають писати — і обов'язково щось вийде, і то буде їх писанкою, і не буде такої іншої ніде. І автор буде задоволений, коли бодай одну писанку покладе до Великоднього кошика!

**Ваші писанки говорять самі за себе – це дуже ніжні, але потужно-енергетичні роботи, від яких іде тепло, добро і радість. Такі самі відчуття йдуть і від Вас, як від автора. Вдячні Вам за Вашу творчість! Несіть у світ любов, продовжуйте творити самі та навчайте цього інших!**

*Розмову вела Лариса Тополя.*



## **A Few Words About May**

In most Christian cultures, the whole month of May is dedicated to the Blessed Virgin Mary with daily (or evening) services such as “*majivkas*” in Ukraine. Ukrainian Christians venerate the Mother of God and seek her protection for their families and their country. The Holy Rosary is recited worldwide.

Mother’s Day falls on the second Sunday of May and is celebrated in the United States nationwide. On this day, we honor our mothers with gifts and cards and remember them in our prayers. Above all we express our love and appreciation, as illustrated in the notes published on page 15 of this issue of *Our Life*.

Memorial Day is a national holiday that falls on the last Monday of May. It is dedicated to the memory of American military servicemen and servicewomen, especially those American soldiers who made the ultimate sacrifice protecting and keeping us safe. Special ceremonies, with honor guards and memorial services, take place at all American National Cemeteries in the United States and abroad, as well as at other cemeteries throughout America. Among the fallen heroes are many Ukrainian Americans who fought in all the wars of the 20<sup>th</sup> century. — *Anna Krawczuk, UNWLA Honorary President.*

---

*Борис Олійник*

### **ПІСНЯ ПРО МАТІР**

Посіяла людям  
літа свої літечка житом,  
Прибрала планету,  
послала стежкам споришу,  
Навчила дітей, як на світі по  
совісті жити,  
Зітхнула полегко —  
і тихо пішла за межу.  
— Куди ж це ви, мамо?! —  
сполохано кинулись діти.  
— Куди ви, бабусю? —  
онуки біжать до воріт.  
— Та я недалечко...  
де сонце лягає спочити.

Пора мені, діти...  
А ви вже без мене ростіть.  
— Та як же без вас ми?..  
Та що ви намислили, мамо?  
— А хто нас, бабусю,  
у сон поведе по казках?  
— А я вам лишаю  
всі райдуги із журавлями,  
І срібло на травах,  
і золото на колосках.  
— Не треба нам райдуг,  
не треба нам срібла і злота,  
Аби тільки ви  
нас чекали завжди край

воріт!  
Та ми ж переробим  
усю вашу вічну роботу, —  
Лишайтесь, матусю.  
Навіки лишайтесь. Не йдіть.  
Вона посміхнулась,  
красива і сива, як доля,  
Змахнула рукою — злетіли  
увись рушники.  
«Лишайтесь щасливі», —  
і стала замисленим полем,  
На цілу планету,  
на всі покоління й віки.

## ДЕНЬ РІДНОЇ МОВИ В ООН

10-го березня 2017-го року в штаб-квартирі Організації Об'єднаних Націй відбулося урочисте засідання до Міжнародного дня рідної (материнської) мови. Уже багато років поспіль такий захід щорічно організовується з ініціативи Постійного представництва України при ООН та за активної підтримки й участі Союзу Українок Америки, Українського Конгресового Комітету Америки (УККА), Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) й акредитованих партнерів неурядових організацій.

Свято до Дня рідної мови проходило напередодні 61-ї сесії Комісії зі статусу жінок. Саме тому програму заходу присвятили висвітленню життєвого досвіду, світогляду та літературних надбань жінок, які зробили неоціненний внесок у збереження, розвиток і популяризацію рідної мови та збагачення національної спадщини України.

Серед гостей і запрошених були Оріся Сушко — голова Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, Айла Баккалі — представник Меджлісу кримськотатарського народу в США та радник Постійного представника України при ООН у справах корінних народів, представник Світової Федерації Жіночих Організацій і Почесна членка СУА Надія Шмігель, Почесна членка СУА д-р Марта Богачевська-Хом'як, голова Нью Йоркського відділу Товариства «Самопоміч» та архівна референтка Округу СУА Нью Йорк Наталя Дума, Почесна голова СУА Ірина Куровицька, головний репрезентант СФУЖО до ООН та членка 64-го Відділу СУА д-р Марта Кебало, репрезентант СФУЖО до ООН (Департамент Публічної інформації), музейна референтка Нью Йоркської Округи та членка 64-го Відділу СУА Наталя Соневицька, редактор журналу «Наше життя» і союзниця 64-го Відділу СУА Леся Тополя та багато ін. Допомогу в організації свята надали Федеральна Кредитова Кооператива «Самопоміч» в Нью Йорку, Український Конгресовий Комітет Америки, Союз Українок Америки, Інститут сучасного права та суспільства. Ведучою урочистостей була Божена Дергало — студентка Бруклінського коледжу (факультет політології), що цікавиться міжнародними відносинами, дипломатією та правом. Вона — молодий представник від СФУЖО до ООН, що дає їй можливість представляти молодих українських жінок в ООН.

Організатор та господар заходу Постійний представник України при ООН Володимир Єльченко щиро привітав присутніх та акцентував увагу на тому, що мова є міткою національної ідентичності і що боротьба за її збереження протягом багатьох сторіч була частиною боротьби українців за свою незалежність.

З привітальним словом до організаторів та гостей звернулася Кетрін Поллард Гайани — заступник Генерального секретаря ООН у справах Генеральної Асамблеї та конференційного управління.

На святі відбувся попередній перегляд кліпу з повнометражної драми *Julia Blue*, що написана за твором *Roxy Toporowych*. У фільмі йдеться про історію світлого та ідеалістичного кохання студентки-активістки з Західної України та пораненого бійця, який повертається з війни в Донбасі.



Володимир Єльченко, Кетрін Поллард Гайани, *Julia Blue*, *Roxy Toporowych*.

Про значення рідної мови в житті людини та причини, що впливають на збереження або вимирання мови, розповіла у виступі основна доповідачка — Почесна членка СУА д-р Марта Богачевська-Хом'як — відомий і авторитетний українознавець та очевидиця сучасних подій в Україні.

Д-р Богачевська-Хом'як зосередила увагу на світовій проблемі зникнення мов, що відбувається на тлі різкого збільшення кількості населення на землі. Також поділилася міркуваннями про те, чому мови зникають. Так, мова вмирає, коли нею не користуються, коли люди перестають утворювати нові слова й терміни. Спочатку людина втрачає здатність формувати речення, потім збіднюється її словниковий запас, а далі у її пам'яті залишаються тільки окремі слова, якими здатна користуватися та які розуміє... Відтак збідніла мова

починає зводитися до символів: під час спілкування люди частіше замість того, щоб говорити, показують зображення (або предмет, дію) — те, що всі розуміють і що не потребує пояснень словами. Наприкінці мова зникає зовсім. А треба, щоб вона відроджувалася в кожному поколінні. І головна роль у цьому належить жінкам: жінки розмовляють, пишуть вірші, моляться, проявляють цікавість до подій своєю рідною мовою; режими змінюються, країни змінюються, а жінки залишаються та зберігають і підтримують мову.

Доповідачка розповіла, як упродовж понад 300 років нас переконували, що немає української мови і що нею не можна писати будь-яку складну поезію, прозу або наукові праці; з боєм поділилася тим, як людей переслідували за українську мову. Але мова, що була приречена на смерть, вижила — без державної підтримки, без вкладання грошей, тільки з ініціативи та бажання людей. Нині в Україні відроджується не тільки українська мова, але й мови меншин, як кримськотатарська та іврит. «Мова є найпотужнішим засобом для встановлення нашої єдності. Не дозволимо, не допустимо лінгвістичної смерті нашої мови», — закликала українців д-р Марта Богачевська-Хом'як.

Присутні на святі отримали поживу і для розуму, і для серця, і для душі. Чутливі до мудрого та прекрасного українці були щедро обдаровані під час літературно-мистецької частини програми. На святі читали поезію, наповнену глибоким і волелюбним змістом, натхненно співали українських пісень та майстерно виконували музичні твори українських композиторів. У залі лунали мелодії до поеми «Лісова пісня» — драми-феєрії з літературного спадку видатної поетеси та драматурга Лесі Українки. Заспокійливі та ніжні, а часом емоційні та зворушливі твори М. Лисенка та Д. Бортнянського виконав дует у складі талановитих скрипалів Анастасії Антонів та Ірини Кіт.



*Марта Богачевська-Хом'як (у центрі) і скрипалі Анастасія Антонів та Ірина Кіт.*

У віршах Лесі Українки, що звучали на святі як українською, так і англійською мовами, вчувався потужний і сміливий голос слабкої тілом, але сильної духом українки, що закликала до боротьби за свободу українського народу. Англійський переклад творів Лесі Українки належить д-ру Персіваль Канді (опубліковано Союзом Українок Америки в 1950-му р. під назвою «Дух вогню»). Оригінальний український текст поезії «Крізь плач, і стогін, і ридання...» та «Де тії струни?» на святі читала Леся Тополя, а англійський переклад звучав у виконанні Надії Татчин.

Кримськотатарська мова займає центральне місце корінних народів півострова Крим, але, як і українська, піддавалася приниженню і утискам. Переливиста, як гірський струмок кришталево-чистої води, вона лунала в залі з вуст Зулфіре Асанової та Лілії Мететової. І чули присутні в словах і біль, і жаль, і заклик захищати рідну землю. І йшов від їх серцець віддунок: «Крим наш...»

Україна славиться багатющим національним духовним надбанням. І однією з великих чеснот, яку беремо в дорогу життя, є народна пісня, виконана на бандурі. Її багатство та краса відомі в усьому світі. Українська пісня долає кордони, показуючи світові велич нашого національного мистецтва. На святі окриляли, наповнили любов'ю до України пісні у виконанні дуету «Берегиня» у складі бандуристок Галини Боднар та Юлії Ступень.

Особливої святковості, величності та значимості святу надала участь дитячого хору «Соловейки» зі школи українських досліджень у Філадельфії (керівник — Галина Боднар). «Ми дівчата з України», — завзято й талановито співали українські дівчатка, наші маленькі диво-намистинки, і зачарували присутніх своєю щирістю та безпосередністю.



*Дитячий хор «Соловейки» разом з учасниками свята.*

Усі учасники Дня рідної мови в ООН раділи з того, що з кожним роком українська мова розширює межі свого функціонування,



що все більше представників молодших поколінь відчувають причетність до рідної мови та культури, що частіше стаємо свідками яскравих і значимих культурних україно-мовних проєктів, що знімаються фільми та видаються книжки українською мовою, що збільшується кількість і користувачів, і шанувальників нашої солов'їної української мови...

Ми, члени великої родини СУА, доклали і докладаємо багато зусиль до того, щоб українська мова залишалася живою, вживаною та динамічною, щоб розвивалася та доносила цікаві й непересічні смисли до всього світу!

Новинами зі свята поділилася  
*Лариса Тополя*, редактор.



## Наша обкладинка

**Галина Мазепа**, народилася в Петербурзі (Росія) 1910-го р.; померла у Каракас (Венесуела) в 1995-му р. У 1915-му р. разом з батьками переїхала до Дніпропетровська (нині Дніпро, Україна). Батько був прем'єр-міністром в уряді УНР. Після встановлення більшовицької влади у 1921-му р. сім'я покинула Україну. Якийсь час родина перебувала в таборі для інтернованих вояків УНР, далі жила у Львові, а згодом перебралася до Праги. У Державній школі прикладного мистецтва Галина студювала мистецтво ілюстрації і незабаром розпочала успішну кар'єру ілюстратора дитячих книжок і дизайнера костюмів для театру та балету. У Європі познайомилася з мистцями М. Кричевським, С. Зарицькою та В. Дядинюком. Помітний вплив на живопис Мазепа мав неовізантійський живописний стиль Дядинюка та використання ним елементів іконопису. Виставлялася в Берліні та Празі (1933), брала участь у Ретроспективній виставці українського мистецтва в Національному музеї у Львові (1935) та ін.

У 1947-му р. Галина разом з чоловіком і сином імігрували до Венесуели. Тут повернулася до живопису та почала використовувати українські історичні й народні теми. У 1948-му р. мала персональну виставку в Museo de Bellas Artes в Каракасі. Одночасно продовжувала працювати як ілюстратор. Її твори знаходяться в численних музейних і приватних колекціях.

## Our Cover Artist

**Halyna Mazepa** was born in 1910 in St. Petersburg, Russia, where her parents were students. In 1915, the family resettled in Dnipropetrovsk, and her father was appointed prime minister of the Ukrainian National Republic (UNR). After the Bolshevik Revolution, the family moved to Lviv, which was then under Polish control. In 1923, they moved to Prague, where Halyna enrolled at the State School for Applied Art; she subsequently had a successful career illustrating children's books and designing costumes for theater and dance. Halyna also attended the Ukrainian Studio of Visual Art in Prague, where she met renowned Ukrainian artists Mykola Krychevsky and Sophia Zarytska. During a visit to Paris in 1933, she met artist Vasyl Diadyniuk, whose neo-Byzantine painting style influenced her painting style. The artist's work was exhibited in Berlin, Prague, and Lviv. In 1945, Halyna's mother and two sons were killed when Prague was bombed; she and her husband fled to Germany shortly before the Soviet Army occupied the city. They emigrated to Venezuela in 1947, where Halyna resumed painting, continuing to incorporate Ukrainian historical themes and folklore into her work. She had a solo show at the Museo de Bellas Artes, Caracas, in 1948 and continued to work as an illustrator. The artist died in Caracas, Venezuela, in 1995. Her work is in numerous museums and private collections.



## ТРАГІЧНА ДОЛЯ УКРАЇНЦІВ У ПОЛЬЩІ

28-го квітня ц. р. минуло 70 років від початку трагічних подій операції «Вісла», в результаті якої за півроку було депортовано близько 150 тисяч українців зі споконвічних українських етнічних земель — територій Лемківщини, Підляшшя, Надсяння, Холмщини — на колишні території Німеччини, що ввійшли до Польщі після Другої світової війни. Українцям пропонувався переїзд на територію УРСР, а полякам з України — на їх батьківщину. Польська влада заборонила українським селянам право на володіння землею, українську освіту, закрила всі культурно-освітні центри, ліквідувала Греко-Католицьку Церкву. При цьому вживався абсурдний термін: «добровільне переселення».

З вище згаданого про підготовку до виселення українців з їх етнічних земель треба додати такі історичні факти 1947-го року.

20-го лютого заступник начальника генерального штабу ЗС Польщі генерал Моссор пропонує до примусового виселення українців спочатку з 12 повітів Закерзоння.

24-го лютого уряд Польщі узгодив з СРСР та ЧСР заблокування кордонів з Польщею червоною армією та чеськими військами.

27-го березня у рапорті головного штабу ЗС Польщі записано: «Виселення українського народу є справою надзвичайної важливості, вирішальною щодо подальшої боротьби з УПА».

28-го квітня тридцятитисячна польська армія та поліція увірвалися в українські села повітів Ліско, Сянока, Перемишля, Любичів, Ярослава, Кросно, Горлиці. Виселення тривало до 6-го червня. Це був перший етап.

Другий етап виселення тривав до 30-го червня. Вивозили українців з повітів Новий Тарг, Новий Сонч, Томашів, Грубешів.

Під час третього етапу до кінця жовтня депортовано українців з решти земель Закерзоння.

Четвертий, заключний етап, — вирівнювання польсько-радянського кордону 1951-го р. у районі Устриків Дольних (Дрогобиччина).

**Жертвами переселенсько-депортаційних акцій 1944 — 1951-го рр. стало понад семисот тисяч українців Надсяння, Лемківщини, Холмщини та Підляшшя.**

Операція «Вісла» проводилась під приводом боротьби з УПА. У той час на тих теренах налічувалось, за даними істориків, близько півтори тисячі вояків УПА. Насправді це була етнічна чистка мирного українського населення. Українські родини розселяли навмисно у різних місцях, щоб розірвати будь-які стосунки між людьми: родинні, сусідські, релігійні. Майже чотири тисячі українців були в'язнями концтабору в Явожно. Більшість звідти не повернулись.

Вояки, поліцаї та озброєні польські селяни, що жили по-сусідству, вривалися в села, давали на збори від півгодини до чотирьох (залежно від відстані до залізничної станції). Під плач дітей та зойк катованих селян гнали пішки, рідше на відібраних у них возах, до товарних вагонів, а потім — довга дорога в «товарняках» під конвоєм. Вагони з худобою та людьми прямували в невідомість...



Залишене в домах добро моментально розграбовувалося поляками, а будинки або спалювалися, або потім в них переселялися поляки.

За лічені години люди втратили все. А найважливіше — втратили землю, на якій жили століттями.

«Добровільне» виселення українців з їх споконвічних місць проживання супроводжувалося жорстоким насильством. Найменший супротив селян в кращому випадку закінчувався арештом, а в більшості випадків вбивствами, яким передували жорстокі тортури. Наведу тільки два випадки із рапортів командирів УПА того часу: село Куровичі, вбито біля двох тисяч селян озброєною польською бандою «Волиняка», якого знали як співробітника НКВД; у селі Верховина вбито 194 українців, серед яких 65 дітей.

У той трагічний час українці зазнали приниження людської гідності з боку поляків.



## Операція «Вісла» у долях українських жінок

Марія Паньків, секретар Союзу українок Польщі, дослідниця історії українського жіноцтва у ХХ ст. і сподвижниця українського культурного життя в Польщі видала двотомник «Віра-Надія-Любов», до якого увійшли свідчення 31 української жінки про жахливі події, які вони пережили у 1947-му році під час операції «Вісла».

У ньому упорядковано спогади українок, учасниць національно-визвольного руху в Західній Україні та Польщі, жертв примусових депортацій українців під час операції «Вісла». Оpubліковані мемуари висвітлюють звичаї українського жіноцтва та відкривають нові сторінки історії національного підпілля у 1920 — 1930-х рр., драматичних подій періоду Другої світової війни, повоєнних репресій, депортацій.

Марія Паньків працювала з документами в архівах Кракова, Любліна, Ряшева, Варшави, переглядала та замовляла матеріяли судових справ, шукала прізвища українок, зокрема засуджених за участь в УПА. А потім писала листи до тих жінок, щоб вони поділилися своїми спогадами для книжки.

«Жінки не дуже відгукувались, це були 1987 — 1988 роки. Люди боялись признатись, що вони українки. Бо були одружені з поляками, жили у ворожому середовищі з клеймом «ворог народу». Кожен мав свою таємницю і не відкривався до кінця. У 90-х, коли Україна стала незалежною, були сміливішими. Щотижня в українській газеті я друкувала сповідь-свідчення котроїсь із жінок. Скільки вони пережили, як вони терпіли від польської держави, зазнали переслідувань від поляків і поневірянь — це мене вражало. Але ні до кого ці жінки не мали озлобленості. Лише мріяли почути, що Україна незалежна. Я побачила, що вони живуть Україною більше, ніж ми», —

розповіла Марія Паньків журналісту Радіо Свобода Галині Терещук.

«Воші, голод, поневіряння, приниження. Все це було з пониженням людської гідності. Тих, кому пощастило вижити у так званому Центральному таборі праці, забирали далі у тюрму до Кракова. Вироки — 10-15 років. Переважно, це були молоді дівчата», — зауважила дослідниця...

Під час презентації книжки «Віра-Надія-Любов» в Міжнародному інституті освіти, культури та зв'язків з діаспорою (МІОК) НУ «Львівська політехніка» Ірина Ключковська, директор цього інституту, підкреслила: «Те, що вдалося зробити п. Марії, можна оцінити як справжній життєвий подвиг. Ціною щоденної кропіткої праці в архівах Польщі вона відкрила долі жінок, які поклали на вівтар України свою молодість, красу, подружнє життя, народжених та ненароджених дітей, перейшли через тортури і не втратили власної гідності.»

Велика заслуга Марії Паньків у тому, що вона звернулася до теми історії українського жіноцтва, недостатньо висвітленої і до тепер. Українки, що десятиліттями берегли традиційні національні цінності, у воєнні роки гинули від куль, помирили від тортур у тюрмах і концтаборах. На їх плечі впав тягар війни, згодом депортації, репресії, вироки. На долю героїнь українського визвольного руху ХХ ст. випали тяжкі випробування часу. Переосмислення власної ідентичності та національної totoжності дозволило авторці відкрити у собі мотивацію досліджувати історію українського народу, ідеалів визвольного руху, в центрі яких — змагання за незалежну державу.

Автор книги Марія Паньків переконана, що обов'язково має відбутись примирення між українським і польським народами щодо гіркого історичного минулого. Але справжнє примирення можливе тоді, коли зло буде назване злом, незважаючи на національність і віросповідання, коли ніхто не забрихуватиме історію і не шукатиме ворогів один в одному.

За матеріялами Інтернету підготувала

**Лідія Слизь,**

пресова референтка Всеграмадського

Крайового комітету вшанування

75-ліття створення УПА, 70-ліття акції «Вісла» та 70-ліття Великого Рейду УПА на Захід.

Sharing



Thirty years ago, UNWLA President Ivanna Rozhankowsky's message in the commemorative book of the XXI UNWLA Convention was "The women who have been fortunate enough to live in a democratic and free state are obligated but yet privileged to continue the ideals and traditions of the Ukrainian women's movement." Since then, the UNWLA's mission and ideology have remained steadfast, but our plans and projects have been periodically retailored to suit current times and current needs. One constant is that the UNWLA has always believed that we can help Ukraine, one project at a time. This year's "Charitable Ukraine" award, bestowed upon the UNWLA, is an acknowledgement of every UNWLA member's dedication and commitment. (Please see page 3)

On Sunday, April 9, the New Jersey Regional Council hosted an informal meeting with well-known author, activist, and radio host from Dnipro, Ukraine, Fidel Sukhonis. Mr. Sukhonis is editor in chief of the magazine *Borysten* (an independent monthly magazine established in July 1991), which is a vehicle for the Ukrainian national spirit and provides a wealth of information on Ukrainian culture. In the January 2017 issue, editor in chief Sukhonis requested information about the UNWLA, and an article about our organization's background and current projects and work was subsequently published. Once contact with Mr. Sukhonis was established, the UNWLA Executive Board voted unanimously to support the publication of a collection of articles about the volunteers aiding those fighting in or affected by the war in Eastern Ukraine. This collection was compiled into a book entitled *Mobilized by the Heart*. One chapter describes the UNWLA's contributions; another focuses on Branch 137's extensive humanitarian aid efforts. As in the "Charitable Ukraine" competition, the spotlight is on volunteerism, within Ukraine and from abroad. As a

man with many interests and talents, Mr. Sukhonis was very interesting and we hope to continue our communications.



New Jersey Regional Council meeting with Fidel Sukhonis

The World Information Transfer's (WIT) Founder is UNWLA Honorary Member, Dr. Christine K. Durbak. WIT's 26<sup>th</sup> International Conference was held on April 13, 2017, at the United Nations and was co-sponsored by the UN Mission of Ukraine and the UN Division for Sustainable Development. The topic addressed this year was "Health and Environment—the Oceans and us." WIT's mission is to promote scientific facts regarding the relationship between human health and environmental contamination. The nuclear accident at Chornobyl epitomizes this interrelationship and has been discussed at these annual conferences since WIT's founding. This year an extensive report was read about the contamination of the Black Sea and the Sea of Azov, which is geographically designated a shallow bay of the Black Sea. Unfortunately, due to the current political crisis in the region, any and all environmental issues have been pushed aside and preempted by military concerns. After the presentations on the conditions of several other bodies of water were read, the emphatic conclusion was that the health of the ocean can and does contribute to human health, especially the health of people living in any coastal area. One strength of these conferences is that Dr. Durbak invites high school students to attend and learn from professionals in the field. Engaging our young adults is vital, and we congratulate Dr. Durbak for her vision.

*Wishing our Mothers and Grandmothers a beautiful Mother's Day filled with family, love and laughter. May God's blessings grace them with good health and much happiness !*



# Lessons from Mama

## Notes from six grateful daughters

My mother, in her soft-mannered way, taught me how to deal with adversity. When faced with hardship or disappointment, she always came back with a philosophical *Нема злого щоби на добре не вийшло* (There's nothing so bad that it can't turn out well), a philosophy which she interpreted to me as God's way of protecting us from a disaster or to slow us down to wait for a better outcome or teach us a lesson. She would always come back after the fact and point out some positive outcome that came after some difficulty. To this day, it's an expression that I remember every time I'm disappointed about something. I hear her words, back off, and wait to see what the positive outcome will be. Invariably, I get a confirmation that her lesson is still valid.

— *Tania Szumskij Blanco*

My mother was a natural optimist and taught me to look on the bright side of things no matter what was happening. In 1949 she arrived in the United States with her two school-aged daughters in tow, and she was happy to land a job as a cook. With a dictionary and an American cookbook in hand she became an excellent chef. When asked how she, a University of Warsaw graduate with a Master's Degree, could accept this, her answer was simple: "Every situation in life is a lesson that we must accept and be thankful for. How else would I have learned how to bake an American apple pie and prepare a turkey for Thanksgiving?"

— *Anna Osinska Krawczuk*

One important thing I learned from my mother is that it's OK to forgive those who have harmed you; you can pray for them and wish them well, and you can walk away never to deal with them again. I still struggle with that one, but I am working on it. But her best lesson was her undying love, which she showed every day in a million different thoughtful ways. Most striking was how devotedly and single handedly she cared for my father during the last years of his life; she was his advocate and guardian angel. It is my honor to be able to help her now that her health is declining. May I do it half as well as she did.

— *Marianna Szczawinsky Crans*

The most valuable lesson my mother taught me is never to be afraid to be different. She taught me to be strong and stand up for myself and my beliefs even if it means standing alone. She taught me that if I don't like the road everyone else is taking, I should blaze my own path. My mother always celebrates the idea of being "different." Instead of making them sound negative, she embraces differences as beautiful unique qualities that make you stand out as an individual instead of being a sheep blindly following the crowd. Thanks to her, as an adult, I now find myself steering away from popular trends and looking for things that I personally like no matter how unpopular they may be.

— *Irena Prokopovych Gramiak*

My mother was a teacher by profession, but when we came to the United States as immigrants in the 1950s, she was happy to find any job she could. She was employed by a hospital, washing fiberglass curtains by hand. I shuddered at the thought of my mother doing such menial work and asked her, "Aren't you ashamed of working there?" My mother smiled and explained to me that working at any job is honorable. She went on to say, "I know who I am and I respect myself. This job will not take that away from me. I will always value my education and someday you will value yours." She was right.

— *Ulana Musij Zinych*

My mother started medical school shortly before the outbreak of WWII, but her studies were cut short by the Germans and the Soviets who took turns invading Ukraine. Wartime twists and turns brought her to Salzburg, Austria, where she scrubbed floors at a monastery hospital, grueling work she shared with a Lithuanian woman. Tired, depressed, and hopeless, my mother succumbed to a pity party one day, weeping and wailing to her co-worker, "Look at my hands! I'm a medical student." The Lithuanian woman sneered in disgust. Then she lifted her own chapped, red hands and said, "Look at my hands! I'm a concert pianist." My mother told me this story when I needed a lesson in perspective. It worked and still does.

— *Tamara Stadnychenko Cornelison*



## A Shining Light

When I think of the years I spent in Ukrainian school, most of the memories seem to be gray.

The drably painted classrooms were always cold and dark. The exposed pipes downstairs made it feel like the basement of an old factory: dusty, dark, and dull. Every memory is drained of color, except for the memories of 6th grade. Those memories are always bursting with color, because that was the year my teacher was Pani Marta Chajkowsky.

Pani Marta completely transformed that classroom. No, she didn't paint the walls or decorate with items from a teaching catalog. She transformed it by simply walking into the room. Colors and light seemed to beam out of her in all directions, reaching the top corners of the water-stained ceiling and the rusty book case in the back of the room. Her never fading smile and always perfectly timed kind word magically made it feel like a different place.

Most people would agree that sixth grade is a rough time, especially for girls. You're not little, you're not grown up, everything is changing, and you don't really know why. No matter what you look like, you feel like you are the only one who doesn't fit in with the crowd. Pani Marta made that year of my life easier, simply because she treated every student equally. From the perfectly popular to the geekiest of geeks, and all the rest of us who fit somewhere in between, everyone mattered to Pani Marta.

Teaching mattered to Pani Marta too. She was the only teacher I had in Ukrainian school that didn't make us sit in even rows facing forward. Instead we sat in a semi-circle so that everyone could hear and see you when you spoke because every voice was important. She brought the lessons to life with fun activities and teaching methods that were previously unheard of and unseen at Ukrainian school. I learned more in that year than I did in all the years I spent at that school (before and after Pani Marta). I learned because she made learning exciting and interesting. We read current event articles about Ukraine,

created amazing book reports, and even made up our own board games themed around Ukrainian history. We designed the game, created the board and playing pieces, and even filmed a commercial for it. That was the best project I ever worked on.

Sixth grade came to an end, I said goodbye to Pani Marta and went on with my life. I would occasionally see her at the Ukrainian center or at some Ukrainian community event. She always asked how I was doing and wished me the best. I have no way of knowing whether she ever knew that the time I spent in her classroom and those occasional encounters inspired where my future would eventually lead: Pani Marta made me want to be a teacher, but not just any teacher—I wanted to be like her.

Years later, I did become a teacher. Now, as I teach, memories of Pani Marta continue to inspire me to try new techniques, to push the envelope, and to stay off the beaten path. I can only hope that one day I can make some student feel the way she made me feel. One of my biggest regrets is that I never told Pani Marta how great she was or how she changed my life that year. I like to think that she is looking down from heaven and watching me teach Ukrainian school now. I hope I've made her proud.

Unlike many people who may read this tribute to an amazing teacher, I never really knew Pani Marta outside of that classroom. I didn't grow up or go to school with her. We didn't go to camp together or attend the same social events. I knew her only as my teacher. It was just recently that I learned that Pani Marta was a member of UNWLA Branch 88, which is the branch that I am now a member of. Unfortunately, when she was a member, I was too young to join. I think it would have been amazing to work beside her and call her my sister.

Pani Marta brightened up many classrooms, but she also brightened up many lives. When she left us in October of 2016, this light was not extinguished—it simply moved to heaven and now illuminates the sky. Though her friends and former sisters in Branch 88 miss her dearly, I know (and hope they know) that her light will never stop shining. Now, whenever I see a rainbow, I like to imagine that Pani Marta helped make it, to brighten things up for the rest of us once again.

— Irena Gramiak (Renia Prokopovych)



# With Fond Memories: Reflections on a 29-year Journey with the UNWLA Scholarship Program

by Luba Bilowchtchuk



*Zaporizhzhia, Ukraine (2001). Oryna Sokulska (second left), Luba Bilowtchuk, and M. Oryisia Jacus flanked by students and guests*

Congratulations to the UNWLA Scholarship Program on celebrating its 50th anniversary. Fifty years! What a great milestone this is! But as I reflect on this achievement, I doubt that any of the individuals who were involved from the modest start of the Scholarship Program could have predicted its tremendous growth. All of those who have worked to make the program a success over the past five decades are to be heartily congratulated.

My first introduction to the UNWLA Scholarship Program was in 1988 when Anna Krawczuk, Chair of the Scholarship Program at that time, asked me to become the administrator of the scholarship office, which was then located in her home. At that time, the focus of the program was helping Ukrainian students in Poland and Brazil. It was in 1988 that Program administrators awarded 1,000 scholarships, a number that happened to coincide with the Millennium of Christianity in Ukraine. It was during this time that I began to realize the enormous dedication and incredible professionalism of the volunteers and leaders of the program. Five years later (1993), I was elected Scholarship Program Chairwoman. My predecessors, Maria Chymynec, Teodozia Sawycka, and Anna Krawczuk had already laid the groundwork and paved the way for the subsequent success and expansion of the program. Their dedication, professionalism, and the loving care with which the Scholarship Program (SP) chairs and committee members ran this enterprise was a testament to its success and development. It was an awesome responsibility to “fill the shoes” of these remarkable women.

As the newly elected chair of the Scholarship Program, I was determined to continue the crucial work of my predecessors. I was very fortunate to have the dedicated support of the SP committee, a group of professional women who volunteered many hours of their time and expertise to ensure a clear and organized approach to program operations. The committee comprised Anna Krawczuk, M. Oryisia Jacus, Maria Polanskyj, Odarka Polanskyj Stockert, Maria Pazuniak, Christina Izak, Olga Trytyak, and Victoria Mischenko, who served as our office administrator. To this day I am very thankful to these committee members for their commitment to the SP, thus ensuring its successful continuation and expansion.

I assumed the responsibilities of the UNWLA Scholarship Program Chair in 1993. This was two years after Ukraine declared its independence from the Soviet Union. It was also the year the UNWLA began to develop the Scholarship Program in Ukraine. To assess the further needs of the program, I traveled to Ukraine multiple times together with the Scholarship Program’s Treasurer M. Oryisia Jacus. Our goal was to establish more contacts, meet with scholarship recipients, and assure proper coordination and direction of our program activity. During our visit to Ukraine, we met with Soyuz Ukrainok Ukraine

(SUU), which was then under the leadership of Atena Pashko. It was Ms. Pashko, who recommended students for our consideration and assumed responsibility for these students. That same year (1993) a SUU Scholarship Commission was formed in Kyiv. The commission included the presidents of all the Oblasts with an SUU presence and was forged under the leadership and guidance of Iryna Kravchuk, and later, Alla Debeluk. I worked with these dedicated, selfless women for the duration of my tenure.

As part of our mission, M. Orysia Jacus and I visited numerous schools in Kyiv and Lviv and became acquainted with many of our scholarship recipients. We also had the unique opportunity to fly from Lviv to Crimea, a journey we made with Oryna Sokulska (now First Vice President of SUU and Scholarship Chair in Ukraine), to meet with recipients of UNWLA Scholarships, students who were living in and studying in Crimea. During this visit, we also met the women of SUU in Crimea, individuals dedicated to helping children and youth attain an education. All of the scholarship recipients and SUU members were excited to meet us, partly because they did not get many visitors from the United States. During our visit to Crimea, we walked along the shore of the majestic Black Sea and visited the beautiful museum of Lesia Ukrainka.

From Crimea we journeyed to Zaporizhzhia, Dnipropetrovsk, and Poltava. In each of the cities that we visited, Orysia and I were eagerly and enthusiastically welcomed by students, teachers, and parents. Students greeted us with songs, poems, and speeches, expressing their deep appreciation for their sponsors and for the Scholarship Program. Lasting friendships were formed, and unforgettable memories were created during our travels.

*Luba Bilowtchuk meeting with her former student Yaromyr Bozhenko in Lviv (2016).*

Last summer (2016), I traveled to Kyiv and Lviv. I had not visited Ukraine in 15 years, and much had changed. In Kyiv, I met with two of my former scholarship recipients, Halya and Nadya. I had sponsored them throughout their university years. Today, both are accomplished and very patriotic young women with families of their own. Halya is a historian and Nadya is an assistant dean at a university in Kyiv. When in Lviv, I quite unexpectedly met with another of my scholarship recipients, a young man named Yaromyr, who invited me for coffee to one of the wonderful cafes that you now see everywhere in this beautiful city. As a young boy, Yaromyr's passion was to play the piano. Today, he is a gifted, talented concert pianist and music teacher.



I still keep in touch with Halya, Nadya, and Yaromyr. Even though I had sponsored them, I realize that their success had little to do with me. Yes, I had helped them financially, but that was only the first rung on the ladder of success for them. It was their determination, drive, and dedication that allowed them to climb the rest of the way to achieve their goals. It is because of my varied and long-term connection with the UNWLA Scholarship Program that I see a future in Ukraine that lies in the hands of a new generation of educated young people who will become proactive members of their communities with the power to influence and shape social change, political stability, and the economic well-being of their homeland.

Moving to another geographic sphere, I fondly remember my visit to Brazil in August 2000, where I traveled with then UNWLA President Iryna Kurowycky and UNWLA Scholarship Program Treasurer, M. Orysia Jacus. We were greeted at the airport in Curitiba by former UNWLA Scholarship recipients Bishop Jeremiah Ferens and Olga Korczagin, former director of the Institute of Santa Olga as well as director of Colegio Santa Olga, a boarding school for girls. It is worth noting that Ms. Korczagin was among the first of our scholarship recipients to graduate from the Federal University of Parana in Curitiba. With Bishop Jeremias and Olga Korczagin we visited Ukrainian Brazilian communities, and seminaries, and colonies in the vicinity of Curitiba, Parana, Brazil. From Curitiba we traveled to Prudentopolis, Parana, (little Ukraine), where 75% of the population are Ukrainian. Ukrainians settled here over a century ago. Today, Ukrainian is taught in local schools and the Divine Liturgy is celebrated in the Ukrainian language. The names on storefronts are written in Ukrainian. A bronze statue of Taras Shevchenko stands proudly in Prudentopolis.



During this visit, I met with Bishop Efraim Krevey, to whom I proposed a resolution of establishing a UNWLA Scholarship Program Alumni Association in Brazil. The resolution was accepted by all associated with the program. It was in Prudentopolis that I met Celia, the very first student that I ever sponsored. Celia was in the 5th grade when she became “my child,” and after many years of corresponding with her, I was meeting her in person for the first time. Today, Celia is a beautiful young married woman and a successful entrepreneur of a bridal dress shop.



*Prudentopolis, Parana, Brazil (2000). Luba with her former student Celia Kryvij.*

During our travels throughout the Ukrainian communities in Brazil, the success of ethnic Ukrainians in the country was clearly evident. These were people determined to preserve their ethnic traditions and pass them on to younger generations. Their seminaries have graduated and ordained hundreds of priests, and hundreds of our scholarship recipients have become teachers, nurses, doctors, social workers, and attorneys. Despite

the harsh economic difficulties that Ukrainians in Brazil had to overcome, we found them to be intensely religious, gentle, and warm-hearted people. The fact that the Ukrainian language is now a mandatory subject in Federal schools in the states of Parana and Santa Catarina is evidence of the strong commitment that Ukrainian Brazilians have in preserving Ukrainian heritage: religion, traditions, culture and language. All of this was an amazing revelation, one that has influenced my thoughts about the UNWLA Scholarship Program’s current and future paths. Even though the focus of the program has shifted to Ukraine, I still feel a solid commitment to helping Ukrainians in Brazil.

The tremendous growth and success of the UNWLA Scholarship Program for the past 50 years is directly attributed to the generosity of sponsors, benefactors, and UNWLA members, branches and regional councils. The impact of their generosity is nothing less than transformational. Donations, large and small, have allowed students of Ukrainian descent in many countries to achieve goals that may have been unimaginable to earlier generations. The foresight and generous assistance of these generous supporters have touched and enriched the lives of countless students. Their financial assistance has helped prepare a new generation that will someday shape the future of Ukraine and of the world.

We must also credit the success of the Scholarship Program to the dedicated educators in South America, Poland, and Ukraine, and other countries where the Scholarship Program is in place. It is their hard work and determination that has contributed and continues to contribute to the success and achievements of the program. And, we should certainly give credit to the students themselves; their perseverance and yearning for higher education, often under severe economic conditions, has been strong and steadfast.

My tenure as Chair of the Scholarship Program was an intensely satisfying experience. I am extremely grateful to the many wonderful people who supported me during the years I served as chair and helped to make the program a resounding success. I am also very optimistic that the future leaders of the UNWLA Scholarship Program will continue to nurture and develop the program in a way that leads to a vibrant future for the program and its beneficiaries alike. Wishing you 50 more successful years!

---

**Correction.** There was an error in paragraph 5 of the article “Could It Be My Thyroid Gland” by Dr. Ihor Magun (March 2017 issue, p. 33). In a reference to medications frequently used to treat cardiac arrhythmia, we mistakenly used the word “iodine” instead of “amiodarone.” Our apologies to readers.

# TO OUR NEW MEMBERS: *Welcome!*

<b>BRANCHES-AT-LARGE</b>	<b>NEW ENGLAND REGIONAL COUNCIL</b>	<b>OHIO REGIONAL COUNCIL</b>
3 STEFANIA OLEKSYN	73 ALENA ILYUK	12 DARIA MARTSINOVSKA
3 LORENE WOZNIAK	73 ANNA KLUFAS	130 NELYA BAKHTA
14 STEPHANIE HARRISON	73 LYUBOV MELNYK	130 NATALYA . BOBRYVETS
17 ORESTA HAMERSKY	106 NINA SAKUN	130 LIUDMYLA HARASIUK
38 OLENA MACKEY	108 NATALIA CHERMAK	130 OKSANA KARPIV
38 OLHA PARIS	108 SVETLANA GOLETZ	130 LILIYA KHOMYN
56 IRENE COPIE	139 HALYNA CHERVAK	130 LUDMILA KUSHNIR
56 ROXOLANA SACIUK	139 IRYNA DUDENCHYK	130 ZORYANA IVANUSHKINA
56 MARIA SULYMA	139 LARYSA KOROSTENSKY	130 OLESYA LYSTVAK
56 NADIA WOJTOWYCZ	139 SVLTLANA LEVUS	130 NATALIA MAHLAY
111 MILA DANYLCHUK	139 SVLTLANA MORHUNSKA	130 LILIYA OLIYNYK
111 ULIANA KETS	139 LARYSA NAHORNA	130 ZHANNA PETRIV
120 LYDIA ST.DENIS	139 ORYSYA NAZAROVETS	130 IVANNA ROMANKO
124 STEPHANIE LEDDY	139 ALINA NEBYLOVYCH	130 TETIANA ROMANKO
124 OLGA PAWUK	139 IULIIA ONYSHCHUK	130 OLENA SHUKH
136 TETYANA LOGUSH	139 MARIYA PENEK-BODNAR	130 KATERYNA SINKOV
136 LARISSA LUCENKO	139 NATALLYA PRYSYAZHNA	130 KATERYNA TYSHAN
<b>CHICAGO REGIONAL COUNCIL</b>	139 OLENA PYZH	130 IVANKA VOYTOVYCH
29 MARIYA DOBRIANSKA	139 HALYNA SAJKO	130 NADIIA VYSHYVANIUK
29 IRENE HORAJSKY	139 OLGA SAVCHUK	<b>NEW JERSEY REGIONAL COUNCIL</b>
29 OKSANA TEODOROWYCZ	139 LESYA STATSKO	75 CHRISTINE KLUFAS
101 HALYNA PROTASEVYCH	139 LESIA VLADYMYRENKO	133 YULIYA DOROSHENKO
<b>CENTRAL NY REGIONAL COUNCIL</b>	139 IRYNA ZHUKOVSKA	133 LUDMILA FEDORIW
34 SUSAN RETERSDORF	<b>PHILADELPHIA REGIONAL COUNCIL</b>	134 OLENA BILYK
95 MARIKA SHMOTOLOCHA	10 ANASTASIYA KAMINSKA	134 BOHDANNA POCHODAY-STELMACH
95 IRENE SKULSKY	10 KHRYSTYNA KOBLYNETS	135 LARYSA BOGINSKA
<b>DETROIT REGIONAL COUNCIL</b>	10 MARYANA KOSTYUK	135 MARIYA SYDOR
76 IRYNA DIDUKH	10 NATALIA KOZUBSKA	137 IEVGENIIA BORIDKA
76 OKSANA ZABIYAKA	10 ANTONINA ODLYVANSKA	137 OLENA FEDORCHUK
81 OLHA LISKIWSKY	43 HALYNA JAVORIVSKA	137 IRYNA KHYTRAK
81 NANCY SKIBINSKI	43 LILIYA KHOLYAVKA	137 LILIIA SAVITSKA
<b>NEW YORK REGIONAL COUNCIL</b>	43 NADIA REWA	137 VITALIA STEFURAK
21 IRYNA KHALOS	67 OKSANA MAZEPA	137 ELENA VASILEVSKA
30 DR. ARCADIA KOCYBALA	88 MARTA KOKOLSKI	137 ANNA ZAIACHKIVSKA
30 IRYNA MAKSYMUK	90 NATALIA BOBAK	<b>MEMBERS AT LARGE</b>
83 ULYANA HERIN		JENNIFER BABCHUK
83 LESIA MELNYK		AUDREY FEDAK
125 VLADYSLAVA SOLOMIANA		MARIA OHARENKO
		SANDY TSAO



**Ukrainian National Women's League of America, Inc. Est. 1925**  
**Стипендійна Акція Союзу Українок Америки**

*UNWLA, Inc. Scholarship/Children-Student Sponsorship Program*

***Celebrating the 50<sup>th</sup> Anniversary***  
***Відзначення 50-го ювілею***

***До нас пишуть....***

## **Лист-привіт Олександра Ступака**



*Розпис храму Преображення Господнього у Львові, у розписі якого я зараз беру участь*

Дорогі Пані Союзу Українок Америки!

Щиро і з великою вдячністю вітаю Вас з 50-річчям Стипендійної Акції СУА з далекої за океаном України.

Україна – це наш з Вами народ, об'єднаний любов'ю до своєї Землі-Матері. Відчуваючи землю, міцно стоячи на ній, ми стрімко піднімаємо свої погляди у Небо. Так вибудовується Вертикаль. Звідси і виникає феномен культури, не фальшивої підміни у вигляді сліпого земного існування, а справжнього, дитинно чистого, спілкування між народом і Творцем.

Але як тяжко відчутти Землю, знайти ту точку опори в кругооберті і вирі людської суети, аби, відштовхнувшись, почати рух, устрімлений до Сонця.

В моєму житті такою підтримкою стали жінки, жінки у самому світлому своєму прояві, жінки-мироносиці.

Коли мама віддавала мене вчитися до художньої школи, поряд з якою стояла церква і правили службу, у сонячний осінній день над землею розкинула свій омофор Богородиця, то було свято Покрови. Били дзвони. Звук розносився і лунав, здавалося, усюди, відштовхувався від церковних бань, і разом з птахами піднімався у Небо... Так розпочалася моя творча дорога, якою я йду і понині.

На тому шляху траплялося різне, і добре, і не дуже, але постійно поряд були жінки-мироносиці, які підтримували, дарували надію. І тоді, здавалось би, в блуканні сліпому, майже навпомацки, я знаходив таку бажану, таку тверду опору. З часом і на довгий період, понад десять років, такими жінками стали для мене жінки-українки з далекої Америки. І хоча між нами були тисячі кілометрів, я постійно відчував їхнє тепло, турботу і піклування.

Я би міг продовжити розповідати про далекі країни, про тисячі пройдених кілометрів найвищими горами світу, безлюдними пустелями, підступними, але такими безмежними морями і океанами, про сотні побачених людей, відлюдників, капітанів, монахів, багатіїв та жебраків, про досвіт споглядання, який і є тією бажаною свободою, що дає крила піднятися в Небо, про віднайдення своєї України, і про повернення до самого себе...

Але я хочу просто низько вклонитися тим жінкам Союзу Українок Америки, які подарували мені відчуття ґрунту під собою і можливість відштовхнутися і полетіти, аби, побачивши світ, оспівати його Творця.

Дякую Богові за Вас у моєму житті, за Ваше місіонерство, за Вашу любов і підтримку, які ви даруєте молодим людям, які так прагнуть взлетіти.

Світла пам'ять і низький уклін жінці з великим серцем Марії Полянській, турбота якої множила для мене високий образ організації Союзу Українок Америки.

Ступак Олександр, місто Київ

***Довголітними опікунами Олександра були д-р. Марта Войтович, Лорі Гаупер та Дарія Дейчаківська. Гратулюємо д-р. Ступакові та його спонсорам!***

---

### **ЗАМІСТЬ КВІТІВ**

In lieu of flowers and in memory of Mrs. Wolodynyra Basladinsky please accept my donation of \$25 to the UNWLA Scholarship Program. With sympathy, Stefania Balahutrak, North Royalton, Ohio.

I am forwarding a donation of \$25 to the UNWLA Scholarship Program In memory of Mrs. Wolodymyra Basladinsky. Luba Mudri, Parma, Ohio

In memory of Stefania (Stefa) Shwed I am sending a contribution of \$25 to the UNWLA Scholarship Program. Stefania Balahutrak, North Royalton, Ohio

*Thank you Natalia Simms, UNWLA Branch 12 Scholarship Chair, for forwarding the above listed donations to us. AK*

### **ПОЖЕРТВИ за БЕРЕЗЕНЬ 2017 р.** **March 2017 DONATIONS**

**\$75,000**

Bequest by Dr. Alexandra Shkolnik added to ***Alexandra Shkolnik, M.D. Memorial Fund***. Dr. Shkolnik was one of the original supporters of the UNWLA Scholarship Program (since 1967). In 2005 she established an Endowment Fund in her name for stipends to students of Ukrainian descent in Brazil. She highly respected the work of the Catechists of the Institute Santa Olga and always remembered the girls residing at Colegio Santa Olga under their care. Dr. Shkolnik was a lifelong member of the UNWLA Branch 33 in Cleveland, Ohio. Вічна її пам'ять! Memory Eternal!

**\$4,320**

Dr. Victor B. Lebedovych, M.D. (96)

**\$460**

UNWLA Branch 50 (50)

**\$330**

Lydia Belendiuk (56)

**\$220**

Patricia Bodnar McGarrigle (13), Iouri Michtchenko (98)

**\$110**

Iryna Buczkowski (67), Helena O. Pawlenko (98), UNWLA Branch 101 (101)

**\$60**

Luba Bilowtchuk (98), Bernard & Anna Krawczuk (98), M. Orysia Jacus (98)

**\$50**

Stefania Balahutrak (12), Luba Mudri (12)

**\$21**

Renata Bihun (28)

**\$20**

Olha Kowal (24)

**God Bless you for your generosity!**  
**Спасибі за Вашу благодійність!**

М. Оріся Яцусь, скарбник Комісії стипендій СУА,  
та за референтуру стипендій СУА Анна Кравчук, почесна голова СУА

---

UNWLA, INC Scholarship / Children-Student Sponsorship Program

P.O. Box 24, Matawan, New Jersey 07747-0024 • Phone/fax: 732-441-9530 • Email: nazustrich@verizon.net



ЛЮТИЙ 2017 р.

### ФОНДИ

У пам'ять бл. п. д-р **Ярослава Ставничого** родина і приятелі складають датки на меморіальний фонд **ім. д-ра Ярослава Ставничого**:

**250 дол.** — Трувор і Христина Кузьмович; **150 дол.** — Зенон і Рома Чайківські; по **100 дол.** — Наталія Даниш, Аксель і Дарія Мерле, Марійка Гельбіг, д-р Ярослав і Оксана Сидорак; по **50 дол.** — Діана Ставнича, Jennifer Clements, Александра Стебельська.

### ДАТКИ на «400К Клуб»:

**1,000 дол.** — Надя Масик.

### ДАТКИ на музей:

**2,000 дол.** — Merck Foundation matching Dr. Mary Motyl;  
**161.40 дол.** — Andrew Prychodko and match from Give with Liberty;  
**100 дол.** — Нестор Рихтицький;  
по **25 дол.** — Ярослав і Анна Харчишин, Стефан і Олена Шубяк, Марта Турчин, Helen Zoe Tate, Peter Goletz;  
по **23.10 дол.** — Andrew Tershakovec, Merck Foundation matching Andrew Tershakovec  
**4 дол.** — Ксеня Горобченко;  
**2 дол.** — Morganne Farrar;  
**1.55 дол.** — Алекс Зейбел.

### ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У пам'ять **св. п. Миколи Дармохвала** складаємо датки на УМ:

**1,000 дол.** — проф. Рената Голод і проф. Олег Третяк;  
**100 дол.** — Надя Гафткович;  
**50 дол.** — проф. Марко і Еймі Гафткович.

У пам'ять **бл. п. Ярослави Корнило** складаємо на УМ:

по **100 дол.** — Христина Карпевич, Дарія Дроздовська.

У пам'ять **бл. п. Анни Матіяш** через 27-й Відділ СУА складаємо датки на УМ:

по **50 дол.** — Марійка Заліщук, Анна Конецка, Люба Глутковська, Ярослава Комічак, Любомира Йолдаш.

У пам'ять **бл. п. Іванни Старощак** через 27-й Відділ СУА складаємо датки на УМ: по **50 дол.** — Марійка Заліщук, Анна Конецка, Люба Глутковська, Ярослава Комічак, Ольга Кармазин.

In memory of Alexis and Mary E. Sokil donating **\$285.00** to The Ukrainian Museum.  
Natalie Bej.

### Щиро дякуємо за підтримку!

*Управа та адміністрація УМ.*

### ПОПРАВКА

У березневому 2017-го р. числі на ст. 21 неправильно подана інформація. Подаємо правильний текст:

«У пам'ять бл. п. д-р **Ярослава Ставничого** родина та приятелі складають датки на меморіальний фонд **ім. д-ра Ярослава Ставничого**:

**10,000 дол.** — Ольга Ставнича та Михайло і Лавра Ставничі;  
**2,000 дол.** — Христина Бонакорса;  
**330 дол.** — The Edward S. Cooper Internal Medicine Practice;  
по **250 дол.** — проф. Тарас і Ольга Гунчак, Мирослав і Зоряна Смородські;  
**200 дол.** — Віліям і Орися Фішер; по **150 дол.** — Марія Шуст, Валіря і Андрій Бурчинський, Ярослав А. і Марта Ставничі, Роман і Зенон Чайковські, Дарія Байко; по 100 дол. — Мирон і Ольга Гнатейко, проф. Роман і проф. Зірка Воронки, Богдан і Оксана Кузишин, Гоце і Марія Кознарська Касанова, Орест і Марта Кебало, Jose O. & Diana L. Galvis, Дам'ян і Рената Гандзій, Богдан і Уляна Кобзар, д-р Юрій і Христина Крижанівські, д-р Зенон і Надія Матківські, Христина Ставнича, проф. Ярослав і Алла Лешко, Robert & Marta Nawgosky Torielli, Роман і Христина Раковські, Петро Хома, Ольга і Олександр Кузишин; по **50 дол.** — Тетяня Данилів, Зеновія і Олександр Брожина, Богдан Крижанівський, Звенислава Яцкевич, T. Allen James, D.D.S., Dr. Ghassan & Inya Chehade, Sandy & Sherry Fried, Anna C. Krill.»

*Щиро перепрошуємо за помилки.*



WAR VICTIMS' FUND ❖ ДОПОМОГА ЖЕРТВАМ ВІЙНИ ГІДНОСТІ

- \$1,100** for Adopt-a Family in memory of the **Pokinbroda-Goy Families and Kostya families.** E. Terilyn Allen.
- 600 дол.** З нагоди дня народження сина Юрія.  
Надя Дейчаківська.
- 100 дол.** В пам'ять бл. п. **Іларія Богая.**  
Ольга Богай.
- \$100** In memory of **Wasil Chmilak.**  
YuriyDeychakiwsky.
- \$75** In honor of Mr. Ostar Maciliensky's birthday. Mr. & Mrs. Bodnaryk.
- 50 дол.** Замість квітів на свіжу могилу нашої приятельки та добродійки св. п. **Марії Нич.** Синові Левкові та всім членам родини покійної висловлюємо наше співчуття.  
Атанас і Катерина Кобрин.
- 50 дол.** В пам'ять **бл. п. Гертруд Дякун,** дружини бл. п. Андрія Дякуна в Боффало, НЙ.  
Оксана Салдит.
- \$25** In memory of **Lubomyra Mokey** of UNWLA Branch 99. Irene Skaliј.

- \$200** In memory of **Dr. Lubomyr Jawny.**  
Roman & Svitlana Andrushkiw.
- 150 дол.** В пам'ять **бл. п. д-ра Любомира Явного.**  
Віра Н. Л. Пилипець-Комановска.
- 100 дол.** В пам'ять **бл. п. д-ра Любомира Явного.**  
Володар і Марта Лисько.
- 100 дол.** В пам'ять **бл. п. д-ра Любомира Явного.** Вічна Йому Пам'ять.  
Д-р Всеволод і Лідія Корутяки.
- \$50** In memory of **Dr. Lubomyr Jawny.**  
Bohdanna Chuchra.
- Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Михайла Дидика:**  
**500 дол.** Браєн і Іня Євич-Танстали;  
**200 дол.** Аня і Юрій Петренки;  
по **100 дол.:** Христина і Петро Бойки, Марта і Петро Штомпелі, Наталія Біскуп;  
по **50 дол.:** Марія і Євген Осціславські, Зірка Ренстром, Анна і Петро Дворські, Ігор Гулявий;  
**20 дол.** Олена і Юрій Мельники.

Пресовий фонд НАШЕ ЖИТТЯ Press Fund  
OUR LIFE

- 100 дол.** В пам'ять бл. п. **Люби Михайлевич,** членки нашого відділу.  
83-й Відділ СУА в Нью Йорку.
- 100 дол.** У пам'ять моєї Мами св. п. **Ярослави Слиж-Панчук.**  
Христя Фединська.
- \$100** In memory of my dear friend **Mrs. Mstyslava Van Meggelen** of North Port, Florida.  
Helen Petryshin.
- \$100** In memory of our dear Soyuzianka, **Mary Bejmuk.** Her smile and great sense of humor will be sorely missed! May she Rest in Peace!  
Branch 118 Houston Texas.
- 75 дол.** Замість квітів на свіжі могили моїх приятельок бл. п. **Наді Цегель-**

- ської і бл. п. Віри Маркевич Переси.** Родинам щирі і глибокі співчуття.  
Дося Федак.
- 50 дол.** В пам'ять бл. п. **Юрія Штогрин,** чоловіка нашої членки **Марії Штогрин.**  
83-й Відділ СУА в Нью Йорку.
- 25 дол.** Замість квітів у світлу пам'ять бл. п. **Христини Кий Плюти.**  
Ганна Шляхтун.
- \$50** Martha Voyevodka.  
**\$45** Tania Jasinski.  
**\$25** Marta Kolomayets-Yanevsky.  
**\$5** Olga Slywka.

In memory of **Lubomyra Mokey** of UNWLA Branch 99:

- \$100** Paul & Donna Getman; Jack & Meg Ihnatolya;  
**\$50** John & Irene Seneta;  
**\$40** John & Orysia Calka;  
**\$25** JoAnn Dunne;  
**\$20** Edward & Marie Ruping; Mykola & Marika Fil; Ulana Omencinsky.

**100 дол.** Замість квітів у пам'ять **бл. п. Катирини Бацвин** через 65-й відділ. Родині складаю щирі співчуття.

Наталка Головінська.

**200 дол.** В пам'ять **бл. п. Катерини Бацвин** через 65-й відділ.

Маруся і Бил Чен.

**50 дол.** В пам'ять **бл. п. Катерини Бацвин**. Родині складаю мої щирі співчуття.

Ольга Городецька.

## ПОПРАВКА

У березеновому 2017-го р. числі на ст. 23 була неправильно подана інформація в ДАТКАХ на Український Музей. Подаємо правильний текст:

«Замість квітів на могилу **св. п. Юрія Штогриня** складаю **100 дол.** на УМ. - Наталія Сигіда.  
 Замість квітів на могилу **св. п. Юрія Штогриня** складаю **100 дол.** на УМ. - Богдана Слиж.»



## ВІДІЙШЛИ У ВІЧНІСТЬ



### АНАСТАСІЯ ГІРНЯК

1-го березня 2016-го р. померла Анастасія Гірняк — довголітня членка 83-го Відділу СУА. Пішла у Вічність, залишивши по собі добру пам'ять і великий сум про ще одну втрачену Особистість.

Анастасія Гірняк народилася 11-го лютого 1932 р. в родині Михайла та Марії Смертюк в с. Переволока на Тернопільщині. У родині, що мала четверо дітей, Анастасія була найстаршою. У 1944-му р. родина Смертюк примусово виїхала до Німеччини, де опинилася в таборі для переселенців. Там Анастасія вийшла заміж за Мирона Гірняка і того самого року вони обоє поїхали на роботу до Америки. Через рік до них приєдналася мати, три сестри та брат. Жили дружно в Нью Йорку, мали сина, доньку Ольгу, зятя та двоє внуків. Син Юрій трагічно загинув.

У 1997-му р. і до кінця своїх земних літ Анастасія була активною союзницею 83-го Відділу СУА та членкою Українського Музею (працювала як доброволець). Вона також входила до Об'єднання Українців Америки «Самопоміч» у відділі Нью Йорк, була скарбником і допомагала кожній референтурі. Анастасія була прекрасною господинею і справжньою Українкою, жертвовною для добрих справ на благо України й української громади Нью Йорку.

Вічна пам'ять Анастасії Гірняк!

*Анна Саф'ян*, заступниця голови 83-го Відділу;  
*Люба Шатанська*, голова 83-го Відділу СУА.

### НЕ ЗАБУВАЙ Свято Героїнь в Норт Порті, Флорида



На Святі Героїнь: хор 56-го Відділу.

26-го лютого в осередку ім. св. Андрія (Норт Порт, Флорида) зібралася численна громада. Там 56-й Відділ ім. Мілени Рудницької Союзу Українок Америки проводив щорічну імпрезу — День Героїнь. У летючці повідомлялося ще й про перегляд документального фільму Ольги Онишко «Жінки Майдану».

Імпрезу відкрила голова відділу Анна Марія Сусла, а хор СУА під диригуванням Люби Інграм проспівав молитву «Богородице Діво».

Вступне слово мала Віра Боднарук. Вона розказала про молоду режисерку Ольгу Онишко, яка була на Майдані в Україні три роки тому та створила для історії документ про героїзм і посвяту українок під час Революції Гідності. Ці жінки промовляють до нас з екрана просто, без пафосу, немов роблять свою звичайну щоденну працю — готують їжу, будують барикади, приймають поранених, мітингують, плачуть за вбитими. Вони були душею Майдану, додаючи своєї любови та материнського тепла до всіх подій. І ось початок. Над назвою фільму висить, як крапля крові, червона рожа. У кожному кадрі жінки скандують «В Європу хоче Україна!», «Приєднуйтеся до материнської ходи!», «Мами — за дітей!», «Києве, вставай!». Несуть гасла: «Рабів до раю не пускають!», «Герої не вмирають!».

Не одна людина в залі сплакнула, вболіваючи душею за тих, хто творив історію, не думаючи про власне життя. Усі хотіли одного — перемоги. І перемогли, заплативши не одним життям. Багато загинуло, багато про-

пало безвісти, багато залишилося каліками, багато дітей стали сиротами. Але кожна перемога здобувається ціною жертв.

Дарма багато наших наївних громадян сприйняли повалення «Советського» Союзу як перемогу без жертв. У кожного народу «неозорого» були свої жертви в історії свого поневолення більшовицьким режимом. Без боротьби тих, кого вже немає в цьому світі, не було б теперішніх перемог. Тому в День Героїнь, наших українських Героїнь, ми не повинні забувати про тих, часто безіменних дівчат і жінок, які поклали своє життя в підвалини теперішніх перемог, і хвилиною мовчання віддати їм почесність. Якщо серед полеглих героїв на горі Маківці\*, що на Сколівщині, не було жінок, то це не означає, що серед Січових Стрільців їх не було. І в тих Героїв, що лежать на Маківці, були жінки, подружки, кохані, які надихали їх на битву заради визволення рідного краю. Я була на Маківці в той перший здвиг, коли освячували могили, і, вже спускаючись з гори, почула, як старенька жінка співала пісню січовиків. Я тільки запам'ятала слова: «Нащо життя шкодувати...» А втім, може на Маківці лежить її юний коханий, брат або батько...

Або ті юні дівчата, які не повернулися з кривок, прийнявши смерть від окупанта в рідних лісах. Серед них були вчительки, студентки, сільські дівчата, молоді жінки, які до останньої хвилини не залишали своїх. Серед наших союзниць, і взагалі серед нас, ще й нині є їхні посестри, які вижили в той час і змогли

схоронитися за кордоном. Тому День Героїнь є для них особливим святом.

Ось такі вони, наші горді українки. Тоді і тепер вони неперевершені у своїй відданості та любові до рідної землі, до свого народу.

Після хвилюючого фільму імпрезу продовжив виступ чоловічого тріо у складі: Орест Грицик — бандурист, Василь Фесьо — соліст, Михайло Цапар — композитор і диригент. Можна подивуватися з того, як Михайлові Цапару, який тільки приїхав до Флориди з півночі штату Нью Йорк, вдалося віднайти співаків і підготувати до Свята Героїнь маленький, але професійний концерт. Тріо виконало три пісні: «Не забувай» (сл. Богдана Лепкого, муз. Михайла Цапара), «Молитва за рідний край» (сл. Миколи Каменюка, муз. Володимира Гадзінського), «Моя Україна» (сл. Михайла Бойка, муз. Миколи Свидюка). Виконання було на високому рівні. Давно в українській громаді в Норт Порті не звучало щось подібне. Вітаємо громаду з такою знахідкою творчого таланту, як Михайло Цапар, і дякуємо Анні Маріяні, цінительці всього прекрасного.

Окремо скажемо про пісню «Не забувай». Хвилюючі слова чудового письменника Б. Лепкого знайшли творчий відгук у душі композитора М. Цапара, випускника Львівської консерваторії. Він створив до них свою музику. І віддамо належне — чудову музику. Та ще й додав до вірша Лепкого свої слова, поєднавши їх з фільмом, який переглядали на імпрезі:

*Яким святим і у чийй країні  
Ти молишся — своїх святих благай.  
І про Небесну Сотню в Україні  
Ти пам'ятай, ти пам'ятай, ти пам'ятай...*

І знову були сльози присутніх. А в пана Михайла дрижав голос від хвилювання, коли звертався до публіки. А потім довго не втихали вдячні оплески, а в залі немовби витали слова з «Молитви про рідний край» — *молімся за всіх, хто став на боротьбу за Україну.*

На завершення імпрези хор СУА виконав пісні «Лебеді материнства» (сл. Василя Симоненка) та «О, Україно, о, любя ненько», яку підхопили присутні, вкладаючи в це хвилююче свято і свою любов: *«За Україну, за її волю, за честь, за славу, за народ...»*

Наприкінці імпрези ведуча Віра Боднарук подякувала всім за присутність, хористам і учасникам чоловічого тріо — за виступи. А Михайлові Цапару ще довго довелося приймати слова подяки, в яких звучала надія на подальші творчі зустрічі.

*Любов Дмитришин-Часто,  
пресова референтка 56-го Відділу.*

*(\*Ред. Маківка — одна з вершин Карпатських гір, де відбувся переможний бій Січових Стрільців з Російською армією. У 20-х рр. минулого століття члени УВО, а згодом ОУН, започаткували встановлення христів полеглим, а у 30-х рр. українська молодь розпочала масові паломництва на Маківку. У 1998 – 1999 рр. цвинтар Січових Стрільців відбудували: встановили 50 христів на могилах січовиків та один пам'ятник на честь тих, котрих ідентифікувати не вдалося.)*

## **ВІСТІ З 83-ГО ВІДДІЛУ СУА, Округа Нью Йорк**

Для нашого 83-го Відділу минулий рік був щедрим на здобутки. Скарбничка добрих справ поповнилася усиновленням родини полеглого на Сході України офіцера Юрія Круглікова, якому посмертно присвоєно звання Героя України.

У відділі активно працює стипендійна референтура, яку очолює Ольга Кузьмин. Нині маємо чотирьох стипендіатів в Україні та одного в Бразилії (майбутнього священника).

Відділ став членом «\$400K Club» і зобов'язався упродовж чотирьох років перераховувати по \$1000 на потреби Українського Музею. Щирих слів подяки заслуговують наші союзники, які працюють волонтерами в музеї.

Як і всі члени СУА, союзники нашого відділу очікують на XXXI Конвенцію і переконані, що це велика подія в житті організації. Відділ на конвенції репрезентуватимуть делегатки Оксана Лопатинська та Мотря Мілянч.

Доброю традицією на кожній конвенції є вручення нагород за сумлінну працю на благо СУА. Наш відділ ініціював нагородження Золотою відзнакою СУА одинадцятих союзниць, які упродовж 50 років активно працювали у 83-му, достатньо «омолодженому» відділі. Це Дана Чехович, Лідія Черник, Марта Данилюк, Наталія Дума, Дарія Генза, Ірина Куровицька, Оксана Лопатинська, Марта Яцушко-Салик, Марія Соробей, Лідія Закревська та Надія Шмігель. Це союзники, якими гордимися, на кого рівняємося і ким захоплюємося. Щиро зичимо їм міцного здоров'я, сили і багато років плідної праці!

Шкода, що мені буде 103 роки, коли я зможу одержати таку нагороду...

*Люба Шатанська, голова 83-го Відділу СУА.*

## УСПІШНИЙ РІК ПРАЦІ 120-ГО ВІДДІЛУ СУА У РОЧЕСТЕРІ, Н.Й.

Упродовж останніх шести років під керівництвом нової управи та голови відділу Олени Ділай 120-й Відділ СУА дуже успішно працював. 2016-й рік був наповнений багатьма імпрезами, скерованими на підтримку Українського Музею, допомогу Україні, поширення української культури та звичаїв і допомогу студентам з України. Оскільки багато роботи було зроблено відділом і ми хочемо поділитися не лише описом, але й світлинами, то цей допис поділено на дві частини.

### Частина перша: зима/весна 2016-го року

Розпочався рік участю союзниць в оздобленні вітрини в бібліотеці міста Ірондеквойт. З ініціативи п. Тамари Денисенко, президента організації «*Rochester Global Connections*», яка також є членом Ради директорів при Українській Федеральній Кредитовій Спілці, головою громадської фундації при Українській Федеральній Кредитовій Спілці і вільною членкою СУА, та за підтримки Українських організацій в Рочестері нове приміщення Ірондеквойтської бібліотеки містить вітрину, частина якої належить українській громаді Рочестеру. У січні-лютому Олена Ділай (голова 120-го Відділу СУА) розмістила на вітрині виставку про українську вишивку, а в березні-квітні разом з Надею Трач і Тамарою Денисенко оформила виставку українських писанок. Виставка про Українську Революцію Гідності у травні-червні була організована союзницями Наталею Савкою та Юлею Павлюк у співпраці з групою «Рочестерський Майдан».



Тамара Денисенко та Олена Ділай біля вітрини української вишивки.



Тамара Денисенко, Надя Трач та Олена Ділай біля вітрини писанок.

Навесні 2016-го р. Український Музей у Нью Йорку відзначав своє 40-ліття виставками творів українських майстринь. Це надихнуло культурних референток 120-го Відділу СУА Ірину Бирк та Ірину Лико-Смит організувати місцеву виставку творів українських художниць. На їхню ідею відгукнулося багато союзниць, які мають чудові мистецькі твори у своїх приватних колекціях. Мистецькі роботи Терези Марків, Людмили Морозової, Любави Тарадай, Аркадії Оленської-Петришин, Віри Васічко та інших українських майстринь радували відвідувачів своєю красою. Було приємно побачити роботи молодих місцевих художниць Нікол Смит-Ламберт та Келлі Коваль, а також кераміку довголітньої членки 120-го Відділу СУА Дусі Ганушевської. Картини були представлені з описом і короткою біографією художниць. Виставка була дуже успішною та мала особливий характер, оскільки в ній взяла участь поважна гостя — чудова українська художниця п. Оксана Лукашевич-Полон. Гості мали нагоду не лише побачити роботи Оксани, але й поспілкуватися з майстринею, ознайомитися з її мистецьким шляхом і зрозуміти, що надихало її на створення робіт. Пані Лукашевич-Полон навчалася мистецтва у США та в Італії, де здобула ступінь магістра. Вона мала понад 55 особистих художніх виставок як в США, так і інших країнах — Канаді, Мексиці, Італії. Лукашевич-Полон працювала професором мистецтв і координатором відділу Витончених мистецтв при «Кеюка Коледж», а також директором галерії «Лайтнер та Факс Ричмонд» у «Кеюка Парк» (Нью Йорк). Вона отримала багато нагород і



професійних стипендій за свої чудові мистецькі роботи та є однією з найкращих українських майстринь діаспори. Союзнянки 120-го Відділу СУА та відвідувачі виставки були захоплені від спілкування з панєю Оксаною та безмірно вдячні їй за участь у виставці! Оскільки виставка була присвячена 40-річчю Українського Музею, союзнянки заохочували присутніх скласти пожертви для підтримки музею та змогли зібрати \$300.



*Союзнянки 120-го Відділу СУА (ліворуч):  
Олена Ділай, Софія Крожієр, Лідія Сейнт-Деніс,  
Наталія Савка, Зоряна Костів, Юля Павлюк, Галя  
Снігур, Ірина Бирк, Ірина Лико-Смит, Мелісса  
Сидор-Кауфман, Марія Сидор, Оля Шило,  
Стефанка Халуца.*



*Культурні референтки Ірина Бирк та Ірина  
Лико-Смит на мистецькій виставці.*

ського культурного центру Рочестеру, що надав своє приміщення.

Травень є місяцем випуску та заключного виступу маленьких учнів «Світлички» — українського дошкільця, що функціонує під опікою 120-го Відділу СУА. Під керівництвом культурної референтки Марійки Рідл, вчителів Нікол Рідл-Слейт і Ляриси Чолач тринадцять школярів показали свої таланти у виробках і малюнках. Вагомі результати роботи «Світлички» проявилася також у піснях і віршах маленьких учасників концерту, які цілий рік вивчали основи української мови та культури.



*Художниця Оксана Лукашевич-Полон  
біля своїх робіт.*



*Ляриса Чолач, о. Пилип Виняр та Нікол Рідл  
з учнями «Світлички».*

Ми дуже щасливі, що можемо утримувати «Світличку». Для народжених в Америці маленьких українців — це можливість вивчити українські літери, навчитися українських пісень і звичаїв та спілкуватися українською мовою з однолітками.

*(Далі буде)*

*Олена Ділай,  
голова 120-го Відділу СУА.*

Слід зауважити, що ця імпреза відбулася за сприяння п. Володимира Вірла, який виготовив чудову реклямну афішу, та Україн-

## ГЕРДАН — НАМИСТО ПЕРЕМОГИ

Під назвою «Гердан – намисто перемоги!» 19-го березня 2017-го р. відбувся чудовий бенкет, організований СУА Округи Чікаго. У святковій і гостинній залі Українського культурного осередку при парафії св. Володимира та Ольги в Чікаго зібралися союзнянки та гості. Головну управу СУА представляла Христина Бойко, заступниця голови СУА зі справ організаційних, і Валентина Табака — голова новоствореного 137-го Відділу СУА в Нью Джерзі.

Перед початком програми присутні мали можливість переглянути роботи з бісеру, познайомитись і поспілкуватися з мисткинями-дизайнерами та шанувальницями намиста, придбати щось цікаве. Афіші з написами «Гердан – намисто перемоги» додавали естетичного забарвлення святковій залі.

Любомира Калін, голова СУА Округи Чікаго, відкрила урочисту програму. Вона привітала присутніх, повідомила деякі факти з історії СУА і те, що захід присвячений 90-літтю СУА. Також у своєму слові згадала, що цього року відзначаємо 55 років створення Округи СУА Чікаго та 85-ліття 36-го Відділу СУА.

Ведучі Катя Гриневиц (співголова 85-го Відділу СУА і голова організаційного комітету) та Марійка Климчак (куратор Українського Національного Музею) продовжили святкову програму. Христина Бойко привітала присутніх від Головної Управи СУА, розповіла про здобутки й завдання СУА та передала сердечне вітання від голови СУА Маріянни Заяць.

На бенкеті втілили прекрасну ідею – вшанувати Уляну Супрун, в. о. міністра охорони здоров'я України. Д-р Супрун разом з чоловіком у 2013-му р. переїхали в Україну, де приступили до нової праці, втягнулися в нове українське життя. З Уляною Супрун учасники свята спілкувалися по скайпу. Вона звернула увагу на призначення та завдання жінки-союзнянки та розповіла про свою діяльність в Україні. Пані Супрун зауважила, що СУА упродовж свого існування проводить велику роботу та допомагає Україні — у стипендійній, гуманітарній, благодійній та освітній галузях. Д-р Супрун є засновницею фонду «Захист Патріотів», який бореться з корупцією в Україні та зовнішнім ворогом — російським окупантом. «Війна в Україні не закінчилася», — сказала д-р Супрун і подякувала діяспорі, зокрема СУА, за велику допомогу для України в різних

сферах життя. Кошти, отримані від продажу жіночих прикрас, будуть передані в Україну у фонд «Захист Патріотів», створений Уляною Супрун.

Обід на бенкеті поблагословив о. Олег Кривокульський, парох парафії св. Володимира та Ольги в Чікаго. Отець під час студій в Римі також отримував стипендію від СУА. «Для мене, — сказав о. Олег, — це була значима допомога: за отримані кошти я міг купувати книжки, на які не мав грошей». Також отець подякував панству Тхорів за фінансову підтримку. Насолоджуючись смачним обідом, присутні переглядали прозирки із життя Округи СУА Чікаго та відділів.

Головну промову «Історія прикрас усієї України» виголосила Марія Рипан, фахівець з дизайну міжнародного рівня, педагог, визнана мисткиня з виготовлення герданів. Висловлюємо подяку п. Рипан, яка приїхала до нас з Канади та розповіла про гердани, згарди, коралі. Гердан — це унікальна прикраса на шию у вигляді вузької стрічки; походить із Галичини та може прикрашатися бісером (такі гердани є шедевром). Один з видів гердана — силянка — поширився в Галичині з Угорщини. На Сході України гердани були невідомі, але траплялися на Поділлі та Волині. В Галичині були поширені плетінка, силянка та згарда. У Європі бісероплетіння започатковано в Візантії, де шиття бісером було відоме ще з XIII ст. Пізніше бісер почали використовувати у Венеції. У Стародавньому Єгипті ним прикрашали одяг фараонів.

Одні і ті самі прикраси в різних регіонах (областях) України називалися по-різному. Використання бісеру в українській народній культурі почалося в XIX ст., а в XX ст. ним прикрашали костюми спочатку в західних областях України, а потім і в Поліссі та Придніпров'ї. На території України бісер був відомий ще в часи Київської Русі, а прикраси з нього здавна були оберегами. В останні роки зростає популярність прикрас з бісеру, виготовлених з різнокольорових намистин, нанизаних на нитяну чи волосяну основу.

Присутнім показали роботи Марії Рипан (Канада), Слави Салюк (Україна), Лариси Кецало (Чікаго, США), Маші Арчер (Каліфорнія, США), Настасії Марусик (Чікаго, США). Показ прикрас приніс задоволення. Молоді дівчатка-моделі Іванна Чичула, Олена Чичула, Даня Гриневиц, Роксоляна Лісовська,

Тетяна Мерлавська, Леся Процик, Мар'яна Семанишин, Аня Шаршонь, Соня Стасюк та Алекса Верес демонстрували ґердани двох майстринь: Марії Рипан (українське бісероплетіння) та Настасії Марусик – члена Національної спілки майстрів народного мистецтва України, директора та засновниці студії «Гердан» при УІММ. Присутні гучними оплесками зустрічали дівчаток-моделей і майстрів-дизайнерів, коли вони разом виходили на сцену.



На бенкеті також були представлені до півтисячі прикрас львівської мисткині Слави Салюк, яка виготовляє зґарди, коралі, баламути, венеційські намистини, копгійські хрести. Виставка авторки експонується у Нью Йорку в УІА. А Лариса Кецала, мисткиня з виготовлення намиста, працює з натуральним камінням і показувала гостям виготовлені нею коралі. Її роботи експонувалися в музеї університету Loyola.

На святі були Уляна Сидор, яка імпортує унікальні ґердани та коралі з України, та Маша Арчер – одна із найпопулярніших дизайнерів ювелірних прикрас у США. Серед клієнтів Арчер – зірки американського шоу-бізнесу Опра Уінфрі, Бейонсі Ноулз, Джоан Коллінз, Іванка Трамп, Синтія Ніксон.

Ми висловлюємо подяку спонсорам і благодійникам, без яких свято не відбулося б. А це: *The Heritage Foundation*, Фундація «Самопоміч», МБ банк, світличка 85-го Відділу СУА «Садок Вишневий», а також 29-й, 36-й, 85-й, 101-й Відділи СУА Округу Чикаґо. Також щиро вдячні всім, хто долучився до проведення бенкету, а особливо організаційному комітету: голові Каті Гриневич, членам: Валі Хринівській, Оресті Фединяк, Каті Івасишин, Любі Калін, Оленці Матвіїшин, Наталці Мицик, Орисі Покорний, Аріядні Сумик Вейлен.

*Марія Щерб'юк,*  
пресова референтка Округу СУА Чикаґо.

## ЩОВЕСНИ...

*Щовесни, коли тануть сніги  
І на рясті просяє веселка,  
Повні сил і живої снаги  
Ми вишановуєм пам'ять Шевченка.*

І цього березня ми віддавали шану пам'яті геніальному сину, Прометею та пророку України на вечорі «Наш Тарас Шевченко» в Українському Народному Домі Спрінг Валлей штату Нью Йорк. Організатором свята виступив 133-й Відділ СУА на чолі з його головою та ведучою вечора Ольгою Констанкевич. Свято розпочалось з душевного виконання композиції «Реве та стогне Дніпр широкий» Романом Констанкевичем та Аллою Куцевич, котра також чудово акомпанувала на бандурі. Вся зала слухала баладу стоячи, а декотрі зі сльозами на очах. Також ці виконавці прикрасили



вечір піснями на слова Т. Шевченка «Садок вишневий коло хати» та «Думи мої, думи».

Чуттєво читали твори Шевченка Юлія та Софійка Дорошенко, Мирослава Франків, Людмила Федорів, Орислава Франків, Іванна Чолій, Іван Франків та Устим Тершовський. Вони

допомогли слухачам вникнути у кожне слово, думку та відчутти могутність шевченкових віршів. Глядачі по-новому усвідомили велич Кобзарєвого духу, їх серця сповнилися любов'ю до поетичного слова та почуттям патріотизму.

Усім до вподоби було виконання музичних творів «По діброві вітер віє» і «Така її доля» дуєтом у складі Зеновії Кутрик та Ярослави



Соломтшак та пісні «За байраком байрак» у виконанні Івана Франківа. Ці учасники запам'ятались не тільки вокальними даними, але й щирістю та проникливістю виконання.

Надзвичайно цікаво було спостерігати за учнями — вихованцями української суботньої школи, які також взяли участь у святі. Під керівництвом Ольги Хомишак та Зеновії Кутрик вони відтворили дитячі роки життя Т. Шевченка та нагадали нам, що найперше він відчував себе художником і з дитинства мав непереборне бажання стати малярем. Ми слухали вірші та пісні у виконанні дітей і наповнювалися радістю та гордістю за них та впевненістю, що все це ми робимо не дарма! Що навіть тут, далеко від батьківських домівок, ми ростимо гідних синів і дочок України, які будуть гарною нашою зміною. Бо вони палко люблять нашу Батьківщину та будуть підтримувати і поширювати українські традиції, звичаї і слово, будуть наслідувати приклад батьків і захищати інтереси, права та свободи України й українців у світі!



Щиро дякуємо агенції «Анна-Марія Ентертейнмент» та Ігорю Констанкевичу за чудове технічне забезпечення сцени та фото і відеозйомку. Приємно, що завжди можна розраховувати на підтримку союзниць інших відділів. Дякуємо п-ву Ігорю та Ксені Раковським, голові Округи СУА Нью Джерсі, та п. Славі Мулик, голові 86-го Відділу СУА за присутність на нашому святі.

Величезна подяка учасникам і гостям за чудовий вечір, позитивні емоції, потужний заряд енергії та можливість поспілкуватися українською мовою.

Союзняки 133-го Відділу СУА надзвичайно вдячні всім за те, що ми, українці Америки, згуртувавшись, даруємо нашим дітям найнеобхідніше: міцне коріння та сильні крила. Крила — щоб вони могли високо злетіти, а коріння — щоб завжди було куди повернутися!

*Мирослава Франків,  
133-й Відділ СУА.*



## НОВИЙ 139-й ВІДДІЛ СУА

Ліворуч, 1-й ряд: Уляна Зінич, Леся Стецько, Христина Мельник; 2-й ряд: Ірина Жуковська, Ірина Дуденчук, Оріся Назаровець, Світлана Моргунська, Леся Владимиренко, Леся Коростенська, Наталія Присяжна, Аліна Небилович, Лариса Нагорна, Ольга Савчук.



Новий рік ми часто асоціюємо з новими починаннями та плануємо провести наступний рік успішніше, ніж попередній. В окрузі Нова Англія, у місті Стемфорд, новий рік ознаменувався створенням нового 139-го Відділу Союзу Українок Америки! Вітаю всіх членкинь відділу та дякую всім, хто доклав зусиль до його створення. Передусім організаційній референтці округи Катерині Танчин, секретарю округи Марії Николук, Славі Горбатій та голові округи Нова Англія Уляні Зінич. Завдяки Вашій завзятості, енергійності та благодійній діяльності, що варті наслідування, СУА поповнюється членами нової, четвертої хвили еміграції з України.

Розпочали ми свою роботу в особливий час — час посту та приготування до Великодня. Це час для молитви, прояву милосердя, роботи над собою і своєю душею, час для очищення й оновлення. У період року, коли природа відновлюється й оживає, а людина збагачується духовно, ми не забуваємо наших традицій і передаємо їх підростаючому поколінню — нашим дітям. В очікуванні Великодня союзнянки влаштували для дітей урок-майстерню «Ой, писала писаночку, писала». Скільки захоплення та радості випромінювали оченята дітей, які творили свою писанку! Вони не знали, що брати спочатку — писачок чи олівець і з чого взагалі починати роботу. І без кінця запитували: «Що далі?», «А коли будемо фарбувати?», «Можна червоним кольором?», «А чи маєте синю фарбу?». Дитячий галас затих, а пристрасті уляглися, коли всі взялися за олівці...



Діти з виготовленими писанками.

У цьому дійстві розпізнавалися наші діти, виявлялися їх таланти, виховувалися наполегливість і завзятість у досягненні мети — власноруч виготовити першу писанку, щоб потім покласти її до Великоднього кошика. Не обійшлося і без маминої допомоги... Бо робота кропітка, скрупульозна та вимагає ретельності й терпеливості навіть у дорослих. Усі отримали задоволення та багато позитивних емоцій.

Цього року наші Великодні кошики були особливими, бо до їх приготування долучилися наші діти!

Ольга Савчук,  
голова 139-го Відділу СУА.





## «Діти – це наш дорогий скарб, це наша надія, це – Молода Україна»

Олена Пчілка

Травень місяць багатий на родинні свята.

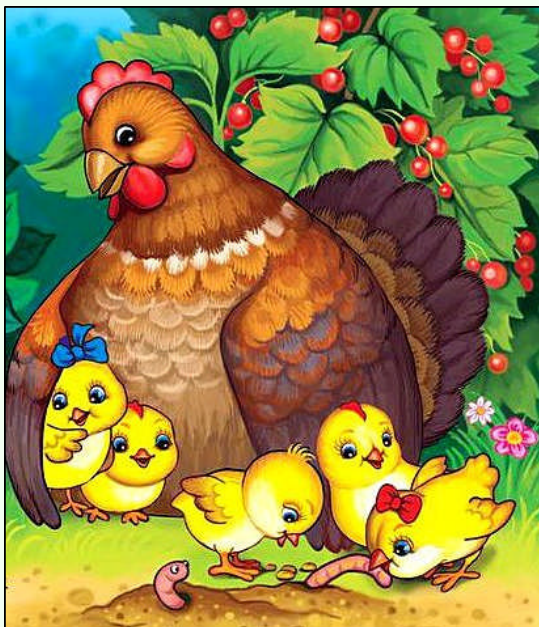
**8-го травня** святкують **День матері** – берегині сім'ї, найріднішої та найдобрішої людини. До матері прислухаються, її поважають. Де вона в пошані, там лад і спокій.

А **15-го травня** весь світ відзначає **День сім'ї та родини**. Чи хочеш Ти, щоб наша велика українська родина була красивою та щасливою? Тоді люби свою сім'ю, вивчай і шануй свій народ і його мову та звичаї. Бо Ти – частинка великої української родини!

### МАМА

Вірш Варвари Гринько

Ще в колисці немовля  
Слово «мама» вимовля.  
Найдорочче в світі слово  
Так звучить у рідній мові.  
Мати, матінка, матуся,  
Мама, мамочка, мамуся –  
Називаю тебе я,  
Рідна ненечко моя!



### Є У МАТЕРІ ДИТЯТКО

Вірш Людмили Бигич

У слона є слоненятко,  
А у матері – дитятко.  
Є у кішки кошенята,  
А у песика – щенята.  
У сороки – сорочата,  
А у курочки – курчата.  
І у качки є качата,  
У зайчихи є зайчата...  
У кожної мами є дітки маленькі:  
Вухасті, пухнасті, колючі й гладенькі.  
Матусі діток своїх люблять,  
Навчають, годують, голублять.



## НАМАЛЮЮ МАМУ

*Вірш Івана Складаного*

Намалюю маму,  
Намалюю тата.  
Ось тут— наш садочок,  
Біля нього — хата.  
Біля хати — квіти:  
Мальви та жоржини.  
Ніби сонце сходить —  
Соняшник над ними.

## ГАННУСЯ

*Вірш Катерини Перелісної*

У Ганнусі є мамуся.  
У мамусі є матуся,  
А матусина матуся —  
То Ганнусина бабуся.  
А у тата є татусь,  
Для Ганнусі він — дідусь!  
І ще знайте, що Ганнуса —  
Внучка діда і бабусі!



# *A Vegetarian Diet*

by Ihor Magun, MD, FACP

Some time ago, I promised you I would encourage good eating habit reminders and help throughout the year. Part of that promise was to ensure you enjoy your meals, and this means recommending choices that are palatable and user friendly. Diet trends come and go. As one type of diet becomes “the ultimate diet,” someone is already working on another one for consumers to consider. In each case, the overarching questions are universal: Is this a healthy choice? Is it sustainable? What are the benefits? What are the pitfalls? As a physician, I do not encourage any one particular diet, nor do I purport to convince anyone to change to this or that diet, but I do recommend applying some of the principles of the vegetarian diet to help you be as healthy as possible.

A broad definition of a vegetarian diet is that this is a diet that includes foods from plants. A lactovegetarian diet adds dairy products, a lacto-ovo vegetarian diet includes eggs. Semi-vegetarians expand the choice to include chicken and fish as well as dairy and eggs. A flexitarian diet is plant-based but includes occasional additions of meat, dairy, eggs, poultry, or fish in small quantities. As you see, there are so many versions of the so called “vegetarian diet” that you may already fall into one of the above categories. There is evidence to support the claim that this diet is sustainable; when balanced, it can also be quite tasty.

The most important factors to consider in any diet, and particularly the vegetarian diet, is whether it contains an adequate amount of protein, nutritional value, and provides vitamins and iron. You can satisfy the protein requirement by consuming beans, peas, and nuts. Beans and peas are fat-free, high in fiber, and contain protein. Most people need about 70 grams of protein per day. A simple salad can fulfill about half of the recommendation; the ingredients are half a cup of beans, two hard boiled egg whites, and about an ounce of cheese, which can easily add up to about forty grams of protein. Throw in several walnuts and your protein requirements are now up to 45 grams.

Beans come in many varieties, and your favorite supermarket probably carries them all. Lentils, black beans, red beans, and kidney beans are filling and loaded with fiber. They are good for satisfying hunger and good for digestion. Dried beans and spinach are excellent sources of iron. The lesser known Quinoa is also a source of protein. The benefits of soy protein products like tofu are equal to protein of animal origin. The choice boils down to one thing: either you like it or not.

Calcium is found in abundance in greens such as broccoli, kale, spinach, and soybean products. Supplementing calcium by 1,000 milligrams per day is also recommended. Vitamin D also needs to be supplemented, preferably in tablet form. A recommended dose is 1,000 international units per day. Because Vitamin B12 is found exclusively in animal products, those who choose a vegetarian diet should also take a supplement because a vegan diet is rich in folic acid and this can mask Vitamin B12 deficiency. Luckily, this vitamin comes in tablet form. Other good supplements are milk products derived from almonds, cashews, and walnuts. They taste good and are a healthy alternative to cow’s milk.

Individual tastes develop at a very young age, which means we become accustomed to and comfortable with a particular diet. In most cases, it is a diet that has more fat than we really need. Our taste buds become literally stuck on high fat items. Fortunately this “habit” can be retrained. Studies show that we can gradually change our taste preferences from high-fat to lower-fat foods. You can “retrain” your palate by gradually eating smaller portions of higher fat food.

The real issue of reforming eating habits comes down to determination and will power. If you want to achieve the goal, you must work at it and persevere. When the goal is achieved, you will feel a boost in confidence and self-esteem. The trick is to find the best method that will work specifically for you and go in with the understanding that worthwhile goals take time. Here are some additional take home pointers:

- Think of food as an energy source. The better you eat, the better the body will run.
- Buy healthy food, especially in-season fruits and vegetables.
- Cut down on fatty foods, but the key is to *cut back not eliminate*. Also remember, that all types of nuts are healthy, have no cholesterol, but are loaded with calories

When you start noticing the positive changes that are sure to come simply because you have become accustomed to and comfortable with a change in what tastes good to you, you’ll wonder, “Why didn’t I do this sooner?”



# MASHA ARCHER

extraordinary jewelry

'maria muchin'

Available at...

Ukrainian Museum Gift Shop  
222 East 6th Street  
New York, NY 10003  
212-228-0110 • 212-228-1947

Saks Fifth Avenue  
1001 State Street  
Santa Barbara  
805-884-9997

Available online...

www.masha.org  
RubyLane / mashaarcher  
Etsy / MashaArcher  
Ebay / mashabay

come and view this fabulous collection...

visit [www.masha.org](http://www.masha.org) for more venues and trunk show updates



san francisco • 415.861.8157  
[www.masha.org](http://www.masha.org) • [masha@masha.org](mailto:masha@masha.org)

## THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

### HONORARY PRESIDENTS

Anna Krawczuk, Iryna Kurowyckyj

**Marianna Zajac – President**

### EXECUTIVE COMMITTEE

Roma Shuhan	– 1st Vice President
Christine Boyko	– 2nd VP – Membership
Sophia Hewryk	– 3rd VP – Culture
Roksolana Misilo	– 4th VP – Public Relations
Iryna Buczkowski	– Recording Secretary
Daria Drozdovska	– Corresponding Secretary
Zoriana Haftkowycz	– Communication/Media Secretary
Oksana Antonyuk	– Treasurer
Vera N. Kushnir	– Financial Secretary
Mariya Andriyovych	– Member-at-Large

### REGIONAL COUNCILS

Vera Andrushkiw	– Detroit
Halyna Henhalo	– Philadelphia
Halyna Romanyshyn	– New York City
Xenia Rakowska	– New Jersey
Dozia Krislaty	– Ohio
Lubomyra Kalin	– Chicago
Ulana Zynych	– New England
Maria Cade	– New York Central
Orysia Nazar Zynycz	– Co-Liaisons for Branches-at-Large
Olya Czerkas	

### STANDING COMMITTEES

Lidia Bilous	– Social Welfare Chair
Sviatoslava Goy-Strom	– Education Chair
Chryzanta Hentisz	– Arts and Museum Chair
Anna Krawczuk	– Scholarship/Student Sponsorship Program Chair
Olha Drozdowycz	– Archives Chair
Ola Movchan Novak	– Members-at-Large Chair

### AUDITING COMMITTEE

Oxana Farion	– Chair
Maria Tomorug	– Member
Renata Zajac	– Member
Jaroslawa Mulyk	– Alternate
Oksana Skypakewych Xenos	– Parliamentarian
Larysa Topolya	– Ukrainian-language editor of <i>Our Life</i>
Tamara Stadnychenko	– English-language editor

**СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА  
UNWLA, INC. SCHOLARSHIP /  
CHILDREN-STUDENT SPONSORSHIP PROGRAM**  
171 Main St., P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024  
Phone / Fax: 732-441-9530  
E-mail: [nazustrich@verizon.net](mailto:nazustrich@verizon.net)

### УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM

222 East 6th Street, New York, NY 10003  
(212) 228-0110 • Fax (212)228-1947  
E-mail: [info@ukrainianmuseum.org](mailto:info@ukrainianmuseum.org)  
Website: [www.ukrainianmuseum.org](http://www.ukrainianmuseum.org)

*Periodicals Postage Paid at New York, NY and at  
Additional mailing offices (USPS 414-660).*



*“УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ” – серія I, ст. 3 – “UKRAINIAN DESIGNS.”  
Взори жіночих сорочок із Східнього Поділля.*